

2024-05-03
STK-2023-137

Remissyttranden i sin helhet

Aktuella remissfrågor	3
Inkomna remissyttranden i sin helhet	
Arbetsmarknads- och socialnämnden	3
Fritidsnämnden	11
Funktionsstödsnämnden	23
Förskolenämnden	30
Grundskolenämnden	41
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	46
Hälsa-, vård och omsorgsnämnden	52
Kulturnämnden	55
Miljönämnden	58
Servicenämnden	60
Stadsbyggnadsnämnden	66
Tekniska nämnden	71
MKB Fastighet.....	75
Parkering Malmö	79
Parkeringsövervakning i Malmö	81
Tabell över remissinstansernas syn på samordningsansvar för local utveckling	86

Aktuella remissfrågor

I utskickad remiss angående ”Uppdrag budget 2023 - Definiera och starta ett långsiktigt och strategiskt områdeslyft i Malmös socioekonomiskt svaga delar” uppmanades remissinstanserna att särskilt kommentera förslaget utifrån fyra remissfrågor.

- Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?
- Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som nämnderna/bolagen anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?
- Hur ser er nämnd/bolag på den föreslagna modellen på samordningsstruktur?
- Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar utveckling i de 14 geografiska statistikområdena?

Inkomna remissyttranden i sin helhet

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Yttrande

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till initiativet att skapa arbetssätt som möjliggör kraftsamling och en helhetsbild över pågående samverkansinsatser i Malmös olika områden. Nämnden ställer sig bakom förslaget intentioner om att arbetet så långt det är möjligt utgår från och integreras i nämndernas och bolagens grunduppdrag.

I Malmö stads budget står att tillitsbaserad styrning ska vara norm. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser att principerna för den tillitsbaserade styrningen och ledningen kan vara vägledande i arbetet. Nämnden menar att det kommer krävas ett tillitsbaserat ledarskap och medledarskap för att lyckas med ambitionerna i det föreslagna arbetssättet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden kommer att kommentera förslaget utifrån stadskontorets remissfrågor.

Hur ser er nämnd på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Genom integreringen av Agenda 2030 i kommunfullmäktigemålen, framgår det att Malmöbor ska ha jämlika levnadsvillkor, oavsett var i staden man bor. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser att det föreslagna arbetssättet kan bidra till att arbetet sker med en större tydlighet i den lokala geografien nära Malmöbon.

Arbetsmarknads- och socialnämnden vill betona att arbetet i facknämnder sedan 2017 har lett till många positiva förflyttningar i förhållande till Malmöns utmaningar. Kraftsamlandet av resurser i facknämnder med tydliga ansvarsområden har bland annat skapat positiva förutsättningar för att få fler Malmöbor att bli självförsörjande. Nämnden vill framhålla att en modell för hållbar lokal utveckling kan komplettera det befintliga arbetet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden understryker att det finns en hög kompetens bland medarbetare inom Malmö stad och bland våra samverkansaktörer kring insatser som kan bidra till tryggare bostadsområden och förebygga uppkomsten av sociala problem. Nämnden instämmer i förslaget att staden är i behov av att samordna och tillsammans med andra möta behovet i den lokala kontexten.

Arbetsmarknads- och socialnämnden betonar vikten av att modellen linjerar och integreras i Malmö stads grunduppdrag samt i ordinarie styrmodeller i så lång utsträckning det går. Genom att utgå ifrån grunduppdragen kommer de kraftsamlande insatserna innebära att nämnder och bolag kan prioritera de områden där underlaget sticker ut kopplat till det egna uppdraget.

Strategisk samverkansplattform

Arbetsmarknads- och socialnämnden framhåller betydelsen av att Malmö stad skapar en tydlig ambitionsnivå gällande delaktighet ifrån civilsamhälle och näringsliv i arbetet. Nämndens uppfattning är att civilsamhället är en nyckelaktör och har ett stort förtroende i många områden och därför är viktiga aktörer för genomslagskraften av arbetet.

Det finns utmaningar i civilsamhällets representation i en övergripande strategisk samverkansplattform. Arbetsmarknads- och socialnämnden framhåller att det är svårt att utse enskilda representanter då Malmö har ett rikt och mångfacetterat civilsamhälle. Nämnden menar att det kan finnas risker med att ett lokalt sammanhang ska representeras centralt och av några få.

Modellförslagets påverkan på närliggande utvecklingsarbete

Arbetsmarknads- och socialnämnden framhåller att det idag finns etablerade samverkansformer i det lokala, exempelvis Communities that care (CTC). Utöver CTC finns även ett flertal andra satsningar och initiativ som bedrivs både på initiativ av Malmö stad och av idéburna aktörer, fastighetsägare och engagerade Malmöbor. Nämnden menar att det är viktigt att skapa tydlighet i vad som redan pågår för att inte konkurrera med insatser eller skapa parallella processer kring liknande tematik eller geografi.

Lag om kommuners ansvar i brottsförebyggande arbete trädde i kraft 1 juli 2023. (SOU 2021:49). Lagen innebär att kommunen ska ta fram en lägesbild för analys, planering och genomförande av åtgärder som kan leda till att minska brottslighet. Kommunen ska även inrätta ett strategiskt råd för beslutsfattande, föreslå åtgärdsplan och verka för att ingå samverkansöverenskommelser. Arbetsmarknads- och socialnämnden ser med fördel att detta arbete kopplas samman med modellen för hållbar lokal utveckling.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Arbetsmarknads- och socialnämnden framhåller att den nämnd eller bolag som får den samordnande rollen för arbetet med lokal utveckling bör ha en naturlig lokal närvaro, ett förtroende i stadens geografier och arbeta relationsbyggande med en hög genomförandekultur.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det med fördel tas fram stadsövergripande index som utgör en del av analysen kring vart de kraftsamlade satsningarna bäst behövs i staden.

Det är viktigt med tydliga mätbara indikatorer (som utgör indexen) som kan följas upp över tid. I arbetet med att ta fram underlag, statistik samt genomföra analyser kommer samtliga nämnder behöva bidra. Stadskontoret, som i sitt grunduppdrag som stadens statistikmyndighet, kan här ta en samordnande roll.

De indikatorer och index som väljs ut är vägledande i vilka nämnder eller kommunala bolag som ska kopplas in var. Arbetsmarknads- och socialnämnden konstaterar att val av geografiska och tematiska områden bör göras först när index har fastställts.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att större vikt med fördel läggs på samhällsmått än verksamhetsmått i uppföljning av arbete med hållbar lokal utveckling.

Förslag på nya eller kompletterande index

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att indikatorerna och indexen bör ses över för att fånga upp syftet med budgetuppdraget. Enligt nämnden bör ett större fokus i indexen ligga på barn och ungas uppväxtvillkor, delaktighet, tillit och gemenskap för att kunna skapa träffsäkra demokratistärkande samt relationsbyggande insatser.

För att ytterligare stärka Malmöboperspektivet föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att tillit och trygghet inkluderas som index. Att mäta tillit går att åstadkomma på flera olika sätt, ett sådant är genom Region Skånes folkhälsoundersökning. Den upplevda tryggheten går att mäta genom polisens trygghetsmätningar, fastighetsbolagens mätningar samt Region Skånes folkhälsoenkät barn och unga.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att modellen för arbetet med hållbar lokal utveckling behöver förstås utifrån att lokal utveckling inte endast kan baseras på geografi. Nämnden menar att det är viktigt att också ta hänsyn till andra faktorer såsom sociala gemenskaper baserade på exempelvis trosuppfattning, intressen och språk.

De insatser som arbetsmarknads- och socialnämnden erbjuder alla invånare kan behöva förstärkas i vissa sammanhang som Malmöbor ingår i. Exempelvis i områden eller bland grupper av människor där tilliten är låg gentemot myndigheter behöver insatser, såsom satsningen Dialog med socialtjänsten, utgå från gemenskaper snarare än geografi.

Att mäta och synliggöra värden såsom socialt deltagande och tillit i stadens geografiska områden skulle vara angeläget inom ramen för lokalt utvecklingsarbete. Arbetsmarknads- och socialnämnden menar exempelvis att andelen invånare som fått försörjning och ändå valt att bo kvar i området, kan säga mer om den upplevda gemenskapen och trivseln än endast in- och utflyttning, vilket presenteras i förslaget.

Index för att synliggöra barn och ungas uppväxtvillkor

För att ytterligare synliggöra barn och ungas uppväxtvillkor i modellens index föreslår arbetsmarknads- och socialnämnden att andel inskrivna på förskola, barnfattigdom, socialt deltagande bland barn och unga samt meningsfull fritid inkluderas som indikatorer.

Arbetsmarknads- och socialnämnden konstaterar att det redan finns ett flertal enkäter där datainsamling från barn och unga görs bland annat genom elevenkäter, CTC-enkäten samt undersökningen Ung Livsstil. Dessa kan med fördel användas för att skapa ett index kring barn och ungas uppväxtvillkor.

Arbetsmarknads- och socialnämnden anser att det i indexen skulle behövas ett större fokus på hälsoaspekter där fysisk aktivitet, socialt deltagande och psykisk hälsa kan nämnas.

Att sätta elevens hälsa i fokus är viktigt och inspiration kan hämtas från arbete i Västra götalandregionen kring elevhälsodatabas. Databasen används för att synliggöra barn och ungas perspektiv gällande hälsa och livsvillkor och kunna jämföra mellan olika delar av staden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår att det bör övervägas att använda sig av indexet CNI-tal (Care Need Index) som är uppbyggt av de socioekonomiska faktorer som vi vet ökar risken för att utveckla ohälsa.

Vilka pågående processer inom er nämnds ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Arbetsmarknads- och socialnämnden arbetar med att stödja, stärka och skydda Malmöbor i alla åldrar och livssituationer. Nämnden arbetar bland annat med att stödja Malmöbor till egen försörjning, att barn och unga ska få goda uppväxtvillkor, minska hemlösheten och ge nyanlända en bra start. Nämnden strävar efter att ge ett likvärdigt stöd oavsett var Malmöbon bor, dess ålder eller bakgrund.

Arbetsmarknads- och socialnämnden väljer att lyfta några processer där den gemensamma nämnaren är att de sker i samverkan med andra i en lokal kontext.

Förebyggande och tidigt stöd med inriktning på barn och unga

Att barn och familjer får tidigt stöd i miljöer där de vistas i vardagen bidrar till en ökad tillit till socialtjänsten och möjlighet till att fler barn får rätt insats i rätt tid.

Arbetsmarknads- och socialnämnden genomför föräldraskapsstöd på flera olika sätt, bland annat genom föräldraskapskurser. För att kunna nå ut med information arbetar nämnden med lokala civilsamhällesaktörer som har en stark förankring bland olika grupper av Malmöbor.

Arbetsmarknads- och socialnämnden behöver nå fler barn och föräldrar för att fortsätta förbättra livsvillkoren för de mest utsatta barnen i Malmö.

Konsultativt stöd till andra aktörer som möter barn är en del i nämndens förebyggande arbete.

Andra samarbetsarenor för arbetsmarknads- och socialnämnden att nå vårdnadshavare och barn är bland annat genom familjecentraler.

Familjecentraler arbetar för att främja en god hälsa hos barn och ge stöd i föräldraskapet. Under ett och samma tak samverkar barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst.

Arbetsmarknads- och socialnämnden deltar i det utökade hembesöksprogrammet Växa tryggt, en förebyggande insats för nyblivna föräldrar, som implementeras av Region Skåne i barnhälsovården.

Samverkansmodellen Trygga barnet pågår med syfte att öka tryggheten och minska brottsligheten bland barn och unga, att fler elever ska fullfölja en gymnasieutbildning med fokus på alla barn och ungas rätt till trygga och goda uppväxtvillkor. Arbetsmarknads- och socialnämnden utvecklar tvärprofessionella insatser tillsammans med förskolan, grundskola och hälso- och sjukvården för barn med problemskapande beteende i skolan samt barn med hög skolfrånvaro.

Skolan är en viktig skyddsfaktor för barnen i Malmö. Arbetsmarknads- och socialnämnden ingår i Samverkan barn och unga i Malmö (SBUM), ett forum för berörda nämnder i staden, polisen och Region Skåne i syfte att identifiera och undanröja organisatoriska mellanrum mellan stadens verksamheter och myndigheter utifrån målgruppens behov.

SSPF-samverkan (Skola, socialtjänst, polis och fritid) skapar förutsättningar för kontakter mellan aktörerna som i sin tur genererar snabbare insatser riktat till grupper av ungdomar eller till geografiska områden där det finns oro för negativ utveckling.

Arbetsmarknads- och socialnämnden deltar i den kommunövergripande samverkansprocessen Communities that Care (CTC). I arbetet medverkar aktörer i närområdet inom förskola, skola, socialtjänst, polis, räddningstjänst, civilsamhälle, boende och näringsliv. Syftet är att skapa en positiv social utveckling och skydda barn och unga från att hamna i negativa spiraler.

Ungdomsfält Malmö arbetar uppsökande i nära samarbete med polisen, fritidsgårdar, skolor och andra aktörer. Syftet är att främja att ungdomar, som befinner sig i riskzonen för kriminalitet eller har ett beteende som kan hindra

positiv utveckling, ska få stöd och hjälp. Målet är att arbeta förebyggande med ungdomar, att öka tryggheten i deras närmiljö och på arenor där vuxennärvaron annars inte är så hög. Verksamheten är väl förtrogen med barn och ungas levnadsvillkor i Malmö och kartlägger lokala förhållanden i samverkan med andra.

Resursteam heder erbjuder stöd till Malmöbor från 13 år och uppåt som lever i en hederskontext. Resursteamet finns tillgängligt för konsultation för yrkesverksamma. Teamet är mobilt och möter stödsökande där Malmöbon känner sig trygg såsom i skolan, på ett café eller i en fritidsverksamhet. På så vis når verksamheten de som kan vara begränsade i hur de kan röra sig i staden.

Trygghetsskapande insatser

Genom arbetsmarknads- och socialnämndens stadsövergripande arbete med krisstödsorganisationen för en samordnad social respons vid oönskade händelser ges stöd från nämndens verksamheter till Malmöbor som har blivit utsatta. Insatsen krisstöd sker alltid i en geografi nära Malmöbor och är beroende av samarbetet med lokala aktörer.

Miljönämnden bedriver tillsammans med bland annat arbetsmarknads- och socialnämnden en myndighetsgemensam tillsyn genom Tryggare Malmö. En samlad insats för att skapa tryggare miljöer, motverka oseriösa verksamheter och sunda arbetsvillkor.

Samverkan Örat mot marken möjliggör delning av information av mindre problem i lokalområdet på veckobasis mellan bland annat arbetsmarknads- och socialnämnden, polis, grundskolenämnden och fritidsnämnden.

Delaktighet och tillitsskapande insatser

Ökad tillgänglighet, större förståelse och högre tillit är något som arbetsmarknads- och socialnämnden arbetar aktivt med. Genom att bygga relationer och skapa forum för dialog med Malmöbor, föreningsliv, intresseorganisationer och trossamfund kan socialtjänsten lättare få kontakt med medborgare som har frågor eller känner en oro kring socialtjänstens arbete och uppdrag.

Arbetsmarknads- och socialnämnden fördelar ekonomiskt stöd till idéburna organisationer med verksamhet inom det sociala området. Bidragen syftar till att främja ett demokratiskt samhälle, bidra till en mångfald inom civilsamhället och stötta organisationer eller verksamheter som kompletterar nämndens verksamheter. Nämnden anser att Malmö stads riktlinjer och prioriterade

områden som reglerar och främjar stöd och samverkan med civilsamhället bör beaktas i arbetet med hållbar lokal utveckling.

Arbetsmarknadsinsatser

Staden arbetar gemensamt med att motverka socialt utanförskap genom att unga klarar sin skolgång och kan etablera sig på arbetsmarknaden.

Arbetsmarknads- och socialnämnden tar på uppdrag av grundskolenämnden fram praoplatser till alla elever i årskurs åtta på kommunala skolor. Nämnden arbetar för att så många gymnasieungdomar som möjligt ska få möjlighet att göra praktik under sommaren genom satsningen Ung i Sommar.

Arbetsmarknads- och socialnämnden arbetar för att stärka arbetssökande Malmöborns möjlighet till arbete och bidra till att de av egen kraft, eller med hjälp av annan aktör, kan bli självförsörjande. Genom samverkansarenan Ung Malmö arbetar nämnden tillsammans med gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Arbetsförmedlingen, Region Skåne och civilsamhället uppsökande där unga vuxna befinner sig för att ge stöd.

Arbete med att matcha arbetsmarknads- och socialnämndens målgrupper mot lediga jobb sker i samverkan med andra nämnder, kommunala bolag, Arbetsförmedlingen, näringsliv och ideella organisationer. Nämnden arbetar riktat med att nå fler föräldralediga utrikesfödda kvinnor genom uppsökande verksamhet i samverkan med civilsamhället. Att fler föräldrar kan arbeta och försörja sig ger bättre uppväxtvillkor för barnen.

Barnperspektiv

Arbetsmarknads- och socialnämnden ställer sig positiv till att det planeras för en barnkonsekvensanalys av arbetet. Nämnden föreslår att tillföra index kring barn och ungas uppväxtvillkor för att ytterligare stärka barnperspektivet i arbetet.

Att motverka förekomsten och uppkomsten av socioekonomiskt svaga områden är viktigt för att barn och unga ska få gynnsamma uppväxtvillkor. Att genom ett samlat arbetssätt försöka åstadkomma förbättringar anser nämnden är välkommet.

Jämställdhet

Jämställdhetspolitikens övergripande mål är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Kvinnor upplever en större otrygghet än män i det offentliga rummet, något som även kan begränsa rörelsefriheten och tillgången till positiva och utvecklande sociala sammanhang.

En förbättring av exempelvis tryggheten i det offentliga rummet, möjlighet till studier eller arbete och tillgång till en meningsfull fritid skulle påverka flickor och kvinnors levnadsvillkor och bidra till en mer jämlik och jämställd stad.

Det finns skillnader mellan behov och förutsättningar bland flickor och pojkar, kvinnor och män. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår att samtlig statistik som används som underlag för arbetet och dess uppföljning är könsuppdelad när det är möjligt.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet ska enligt förslaget ske inom nämnder och bolags befintliga budget vilket sannolikt kommer att innebära att prioriteringar av resurser blir nödvändiga.

Förslaget är i detta skede inte tillräckligt konkret för att kunna genomföra en kostnadsberäkning. Arbetsmarknads- och socialnämnden instämmer i förslagets konstaterande att det behöver genomföras en fördjupad analys kring resursbehov och finansieringsmöjligheter.

Reservationer och särskilda yttranden

Socialdemokraterna (S) och Liberalerna (L) inkommer med en skriftlig reservation.

Vänsterpartiet (V) inkommer med en reservation i ärendet.

Fritidsnämnden

Yttrande

Sammantaget ser fritidsnämnden positivt på ambitionerna i förslaget inklusive förtydligandet om fördelning av samordningsansvaret på tre aktörer. Dock finns det ett övergripande behov av förtydliganden kopplat till (1) budget för aktörer som får uppdraget, (2) mandat och påverkan mellan huvudaktörerna samt (3) behov av att länka samman det operativa och lokala med det strategiska.

Nämnden välkomnar förslaget om att fortsatt dela in Malmö i 14 geografiska områden som utgångspunkt för det kommande arbetet med lokal utveckling. I fem av områdena finns områdesteam, och i andra områden finns liknande och väl etablerade samverkansnav, som redan arbetar utifrån geografin med att utveckla lokalområdet med fokus på barn och ungas uppväxtvillkor.

Indexet som hänvisas till i tjänsteskrivelsen mäter endast delar av vad som är viktigt för att rikta kraftsamlande insatser och bör inkludera fler eller mer

relevanta indikatorer. I synnerhet avseende behov i tidiga insatser för barn och unga. Hållbar lokal utveckling bör ligga som en bas för hela staden, som ett grundläggande sätt att arbeta i alla stadens områden. Var kraftsamlande insatser ska ske är flytande och flexibelt beroende på behov som förändras över tid och bör vara inbyggt i strukturen för hållbar lokal utveckling.

Fritidsnämnden föreslår att samverkansstrukturen ska organiseras med stadskontoret som huvudansvarig för samordning av samverkansplattformen. Stadskontoret bedöms kunna få kraft i arbetet att samordna samtliga av stadens nämnder/bolag, oavsett vilka som ingår i samverkansplattformen. Nämnden anses ha möjlighet att ansvara för samordning av hållbar lokal utveckling under förutsättning att rollerna/ansvar mellan de tre funktionerna tydliggörs, att det finns en tydlig politisk förankring samt en ekonomi som stärker förslaget.

Fritidsnämnden behöver få ett nytt uppdrag kopplat till samordningsansvaret, vars huvuduppgift är att skapa en tydlig länk till de lokala samverkansstrukturerna. Under rådande förutsättningar är vilken aktör som har kapacitet att ansvara för samordning av kraftsamlande insatser svårbedömt. Nämnden föreslår dock att funktionens ekonomi och insatser ska ta sin utgångspunkt i det lokala utvecklingsarbetet, med tydlig koppling till ansvarig aktörs grunduppdrag.

Hur ser fritidsnämnden på möjligheterna i föreslagen modell på samordningsstruktur?

Under arbetets gång har stadskontoret förtydligat den samordnande rollen och inkommit med nytt förslag på samordning. Stadskontoret föreslår, till skillnad från förslaget om en samordnande aktör i tjänsteskrivelsen, en uppdelning av samordningsansvaret i tre olika funktioner:

- En funktion har huvudansvaret för samordningen av samverkansplattformen.
- En funktion har huvudansvar för samordning av hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena.
- En funktion har huvudansvar för samordning av kraftsamlande insatser i mindre geografiska områden eller i en viss tematik.

Även om denna anvisning föregår nämndsprocessen ser fritidsnämnden positivt på möjligheterna i förtydligandet och har valt att beakta det som ett nytt förslag vilket hanteras i detta remissvar. Förändringen påkallar dock en ny uppsättning frågor som påverkar bedömningen.

Nya frågor kopplat till förtydligandet

- **Bedömningskriterier.** Hur ska de olika samordnande funktionernas lämplighet bedömas? Nämnden har tolkat relevansen i tjänsteskrivelsens fyra bedömningskriterier som beroende på vad de samordnande aktörerna ska ansvara för. Samordning av den strategiska samverkansplattformen ställer rimligen krav på övergripande samordningskompetens med förmåga till god styrning och ledning. Funktionerna med huvudansvar för samordning av lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser har egenskaper av mer operativ karaktär. Dessa anses dock skilja sig åt, där den förstnämnda funktionen har en mer långsiktig och främjande inriktning och den senare mer direkta och förebyggande syften.
- **Mandat.** Stadskontoret föreslår att de tre funktionerna, eventuellt tillsammans med andra aktörer, ska ingå i den strategiska samverkansplattformen. Följande aspekter behöver tydliggöras på ett sätt som främjar den strategiska samverkan inom och mellan funktionernas ansvarsområden: Fattar plattformen gemensamma beslut kring strukturella frågor och prioriteringar? Har någon part mer att säga till om? Är beredningsfunktionen till stadens ledningsgrupp uppdelad utifrån funktionernas ansvarsområden? På urval av vad väljs övriga nämnder/bolag in i plattformen och vilka påverkansmöjligheter har de?
- **Budget.** Hur ser man på ekonomi och budget i det nya förslaget på samordningsstruktur? Hur ser budgetförutsättningarna ut för respektive funktion? Detta är viktigt att ha insyn i för att kunna bedöma vem som har möjlighet att ansvara för en funktion. Om modellens ekonomi primärt avser kraftsamlande insatser kan förutsättningarna väntas förbättras i vissa områden medan liknande problematiker över tid kan uppstå i andra områden som inte resursätts i paritet till dess utmaningar. Nämnden efterfrågar tydlighet kring långsiktigheten i ekonomin.

Samordningsstrukturens möjligheter

De frågor som har kommit upp rör behovet av förtydliganden avseende vilken aktör som har mandat att påverka i frågor om hållbar lokal utveckling och kraftsamlande insatser, både inom och genom kanaler till den strategiska samverkansplattformen. Tre spår i tjänsteskrivelsen som särskilt påverkar förutsättningarna för föreslagna samordningsstruktur har identifierats: a) hur styrning av arbetssätt och organisering beskrivs, b) förhållandet mellan budgetsuppdragets syfte och förslaget index samt c) balansen mellan främjande och förebyggande insatser.

Hur hänger styrning av modellens organisering samman med föreslagna struktur?

Tjänsteskrivelsen genomsyras av en avsaknad på organiseringsförslag i relation till samverkansstrukturen. Till att börja med beskrivs det under arbetsätt hur uppbyggda samverkansstrukturer i olika delar av stadens organisation och geografi skulle kunna utgöra basen i en lokal utvecklingsorganisation. Förslaget om hur detta ska utkristalliseras är dock mindre tydligt, särskilt vilken roll det lokala civilsamhället ska ha i arbetet för hållbar lokal utveckling. Under tjänsteskrivelsens förarbete lyftes exempelvis behovet av en egen samordnande funktion för civilsamhället. En sådan, eller en funktion som tillmäter lokalt föreningsliv en liknande nivå av inflytande i samordningsstrukturen, återfinns inte. Detta är bekymmersamt sett till samverkanstrukturens syfte.

Vidare förväntas samtliga berörda nämnder och helägda kommunala bolag ta ansvar för stadens samlade utvecklingskraft. De föreslås integrera lokalt utvecklingsarbete i planering och budget samt ta ställning till behov av fysisk närvaro i respektive område. Dock lämnas frågetecken kring deras individuella ansvar i relation till samordningsstrukturen i sin helhet. I brist på tydliga riktlinjer blir det svårt att bedöma rimlig insats. För att ansvaret inte ska nedprioriteras är det därför viktigt att funktionerna i samverkansplattformen har viss påverkansmöjlighet kring nämnder och bolags prioritering av den fysiska närvaron.

Liknande utmaningar gäller även föreslagna återrapporteringskrav till kommunfullmäktige och kommunstyrelse avseende effekter ur ett geografiskt perspektiv. Dessa aspekter av uppföljnings- och kommunikationsarbetet är viktiga för att synliggöra och prioritera arbetet. Det skapar förutsättningar för förvaltningsöverskridande lärande kring förändringsarbete ur ett områdesperspektiv samtidigt som det håller nämnder/bolag ansvariga att leverera på sina åtaganden. Bra därtill är förslaget om en process på stadsövergripande nivå för att utreda hur detta ska genomföras i praktiken. Förslagsvis redovisas arbetet i var nämnd/bolags årsanalys för att undgå flera olika rapporteringsuppdrag. Fritidsnämnden ser positivt på förslaget att genomföra konsekvensanalyser i linje med ”Policy för mänskliga rättigheter”.

Det är vidare angeläget att noga överväga urvalet av de som ska ingå i samverkansplattformen. Stadskontoret föreslår att tjänstepersoner på mellanchefsnivå ska beaktas. Nämnden menar att chefsnivån spelar mindre roll och att det snarare är eftersträvansvärt att ha en blandning av avdelningschefer, enhetschefer, sektionschefer samt lokala samordnare för att säkerställa god balans mellan verksamhetsnära insyn och strategiskt stadsövergripande kunnande. Nämnden ser dessutom att stadens ledningsgrupp borde bygga på

en befintlig struktur som påkallar ett brett förvaltningsansvar och aktivt bidragande till samverkansmodellen. Till exempel genom att tilldela styrgrupp under relevant kommunfullmäktigemål ansvaret.

Förhållandet mellan budgetuppdragets syfte och indexet

Eftersom indexet ligger till grund för urval av de kraftsamlande insatserna är det tätt förknippat med hur samordningsstrukturen ska organiseras. Behovsanalysen och ramarna för vad budgetuppdraget ska uppnå tycks genom indexet vara definierat redan på förhand. I läsning av tjänsteskrivelsens övriga beskrivning är kommunens roll snarare att stötta där de lokala förutsättningarna är sämre. Sett till att lokal utveckling är något som ska kunna blomstra och definieras underifrån kan användningen av indexet därför riskera driva de kraftsamlande insatserna på ett sätt som undergräver långsiktig lokal områdesutveckling.

Exempelvis säger indikatorn ”deltagande i fritidsaktivitet” ingenting om delaktighet i själva utformningen av och inflytande i fritidsaktiviteten per se. Nämnden ser begränsningar med användningen av denna typ av deltagandestatistik som främst mäter stödsystemets effektivitet och hur bidragen fördelas per deltagare i stadsgeografin. Statistiken säger emellertid mindre om möjligheter till dialog med och påverkan för barn och ungdomar angående det subventionerade fritidsutbudet. För att bättre kunna mäta behov skulle en delaktighetsindikator göras förtjänt av dialogorienterade deltagandeformer med ungdomar om fritidsutbudet.

Utvärderings- och uppföljningsmått som formuleras utifrån boendes utmaningar och behov skulle bättre spegla faktiska förhållanden och de skilda förutsättningarna i varje område. Denna lyhördhet hade inte bara värnat lokalt ägandeskap men även gagnat tillit till samhällsinstitutioner och politik, vilket är en viktig del i långsiktigt utvecklingsarbete. Det skulle dessutom motverka satsningar som saknar relevans för invånare i områden som redan har en projektrötthet.

Balans mellan främjande och förebyggande insatser

Om staden ska göra verklighet av budgetuppdragets syfte är det av yttersta vikt att värna det främjande arbetet i hållbar lokal utveckling. För att samverkansstrukturen ska få en balans mellan förebyggande och främjande aspekter krävs en förståelse för hur exempelvis trygghetsfrågor behöver arbetas som är både mer direkta och som kan främjas långsiktigt. Ett överordnat fokus på kraftsamlande insatser av förebyggande karaktär kan tendera att premiera riskhantering ur ett individperspektiv på bekostnad av mer strukturell områdesorganisering. Att överbygga dessa eventuella utmaningar

kan göras genom att se till befintliga gemensamma arbetssätt. Samt skapa större möjligheter för arbete på universell nivå för att nå så brett som möjligt innan kraftsamlande insatser ens behövs. Exempelvis erbjuder CTC:s genomförande och analysarbete möjligheter att identifiera och möta de glapp som kan uppstå och se länkarna mellan både främjande/förebyggande och individ/samhälle. Dessa glidningar sker kontinuerligt i nämndernas verksamheter och är något samverkansstrukturen genom samverkansplattform behöver ta fasta på, och inte sätta upp murar mellan. Det är i det främjande arbetet som civilsamhället kan kanaliseras att verka för långsiktig och strukturell förändring.

Nämndens förslag på huvudansvarig för samordning av samverkansplattformen

Sammantaget ser nämnden positivt på det ändringsförslag som stadskontoret inkommit med. Uppdelningen med tre funktioner tydliggör huvudansvaret för bestämda delar och underlättar arbetsbördan och samverkansmöjligheterna.

Givet att funktionen med huvudansvar för samverkansplattformen främst avser sammankalla och leda det strategiska arbetet faller det sig naturligt att samordnande förvaltning för staden får samordningsansvaret. Stadskontoret bedöms vara den enskilda aktör som kan få kraft i arbetet att samordna samtliga av stadens nämnder/bolag, oavsett vilka som ingår i samverkansplattformen. Med sitt förvaltningsövergripande perspektiv understryks vikten av att stadskontoret är lyhörd inför behov som de mer verksamhetsnära funktionerna uttrycker och möjliggör god samverkan utifrån dessa, i synnerhet vad gäller det främjande lokala utvecklingsarbetet.

Vilken nämnd eller bolag bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Den som blir huvudansvarig för denna funktion bör redan finnas som en naturlig motor i drivandet av lokal utveckling i hela staden. Det saknas dock en tydlig länk mellan det lokala och samverkansplattformen i tjänsteskrivelsens förslag på modell. Organisering för arbetet i denna funktion beror delvis på vilken aktör som ska ta samordningsansvaret i sin linjeorganisation. Delvis på befintliga lokala processer och partnerskap som samordningsansvaret ska synkas med. Nämnden vill betona vikten av att aktör i denna funktion redan har en etablerad arbetsgång och/eller goda förutsättningar att skapa detta till befintliga lokala samverkansstrukturer i de 14 geografiska områdena. Huvudansvaret kräver en strategisk förståelse för hur framgångsrik områdesorganisering i och mellan områden skapas.

Lokal hållbarhet handlar om att bygga relationer och tillit. Ofta är det lokalt föreningsliv som besitter dessa nycklar. Lokal hållbarhet förutsätter boendes ansvar, delaktighet och möjlighet att påverka områdesorganiseringens riktning och innehåll. Huvudansvarig aktör är central i att möjliggöra detta. Då en civilsamhällesorganisation svårigen kan representera hela stadens föreningsliv i den strategiska samverkansplattformen ställer detta krav på huvudansvarig att förankra det fortlöpande arbetet. Exempelvis genom att upprätta områdesteam i respektive geografiskt område som möjliggör för diversifierade aktörer att ha inflytande i frågor som de har rådighet över.

Det kryllar av processer som representerar både nämnders och föreningslivs fysiska närvaro. Föreningsdrivna mötesplatser, kontaktcenter, föreningscenter, allaktivitetshuset, fritidsgårdar med mera. I de områden staden inte har fullgod närvaro eller legitimitet är det särskilt viktigt att involvera lokala nätverk och civilsamhällesaktörer samt låta områdesorganisering gro utifrån dessa. Samtliga 14 geografiska områden ska genom strukturen ha påverkansvägar in i samverkansplattformen via huvudansvarig som länkar samman det strategiska med det lokalt operativa. Budgetförutsättningarna för funktionen behöver dock förändras om detta ska kunna samordnas på ett seriöst och långsiktigt sätt.

Fritidsnämnden ser att flertalet aktörer skulle kunna ta huvudansvaret för funktionen. I enlighet med tjänsteskrivelsen är det ett antal nämnder/bolag som har stark genomförandeförmåga, kompetens och erfarenhet av lokal utveckling samt verksamheter med stark operativ koppling till allmänna frågor och i synnerhet till minskat utanförskap, bättre livsvillkor för barn och unga samt ökad sysselsättning. Ingen enskild aktör har närvaro och/eller upprättade samverkanskanaler avseende lokal utveckling i alla geografiska områden (eller delområden inom dessa) men flera har förutsättningar att bedriva god samordning i frågan.

Fritidsnämnden är en möjlig kandidat för rollen men hade behövt större klarhet i uppdragets förutsättningar. Nämndens verksamheter genomförs tvärs över staden och nära barn och unga, med fokus på att skapa bättre livsvillkor och förutsättningar för målgruppen. Fritidsnämnden har vidare en relativt liten förvaltning med breda kontakt- och samverkansytor i staden. Utan lagstadgat uppdrag är fritidsnämnden flexibel samt anpassningsbar till andra nämnders processer. Fritidsnämnden har etablerade arbetssätt kopplat till samordningsrollen med korta avstånd till områdena och dess aktörer. Nämndens tradition av att inkludera och samarbeta med civilsamhället hade inför ett eventuellt samordningsansvar behövt förstärkas genom ett nytt

ressursatt uppdrag. Hur arbetet med lokal förankring och organisering kring det hade kunnat se ut behöver utredas närmare om fritidsnämnden lyfts fram som en relevant aktör.

Oavsett vem ansvaret faller på är det i sammanhanget viktigt att poängtera att aktör som får huvudansvaret ska samordna och inte genomföra utvecklingsarbetet självt. Lokal hållbar utveckling rymmer hela staden och kräver samtliga nämnder/bolags aktiva medverkan, varav det i samordningsstrukturen borde finnas både ett ansvar och en skyldighet att delta. Andra nämnder/bolag som passar in i beskrivning av denna funktion och som – utan att föreslå någon för samordningsrollen – rimligen bör ingå i den strategiska samverkansplattformen är arbetsmarknads- och socialnämnden, kulturnämnden, tekniska nämnden, grundskolenämnden och MKB.

Nämndens bedömning

Klargöranden av funktionens förutsättningar krävs för att kunna ta ställning till vilken aktör som har kapacitet att genomföra uppdraget. Givet att det pågående, långsiktiga och främjande lokala arbetet är centralt för att jämna ut socioekonomiska skillnader och ett medel för att förebygga behovet av kraftsamlande insatser, krävs tydliga budgetramar för denna roll.

Där hållbar lokal utveckling handlar mer om att samordna det pågående och långsiktiga arbetet med att främja en mer jämlik stad är kraftsamlande insatser fokuserade på mindre geografiska områden eller teman som kräver mer riktade satsningar som kan förebygga en viss problematik. För önskvärda synergieffekter är det avgörande att det finns lokala samverkansstrukturer som kan informera om (det föränderliga) behovet av ordinarie och särskilda insatser och att budgetfördelningen är följsam till dessa. Fritidsnämnden bedöms ha kapacitet att åta sig samordningsansvaret om dessa förutsättningar råder och grunduppdraget uppdateras i enlighet med det.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Fritidsnämnden välkomnar förslaget om att fortsatt dela in Malmö i 14 geografiska områden som utgångspunkt för det kommande arbetet med lokal utveckling. Det finns redan stor organisering kring de här områdena. CTC-enkäten utformas och risk- och skydds faktorer mäts i relation till dem. I fem av områdena finns områdesteam som redan arbetar utifrån geografien med att utveckla lokalområdet med fokus på barn och ungas uppväxtvillkor. Givet att geografiska och tematiska behov är något som formuleras på lokal nivå behöver modellen vara anpassningsbar till föränderliga kontexter. Som

komplement till tjänsteskrivelsens fyra bedömningskriterier anser fritidsnämnden att följande förutsättningar bör ligga till grund för att lyckas både strategiskt och operativt med de kraftsamlande insatserna:

a) Flexibel budgetfördelning mellan lokal utveckling och kraftsamlande insatser

Ekonomi i samverkansstrukturen verkar i tjänsteskrivelsens förslag primärt ligga i de kraftsamlande insatserna. För att inte behandla behov av kraftsamlande insatser och lokalt utvecklingsarbete som två separata företeelser är det viktigt att samverkansplattformen i sin budgetfördelning kan navigera mellan och få dessa funktioner att strategiskt samarbeta och jobba mot samma mål.

b) Insatser med utgångspunkt i pågående lokalt utvecklingsarbete

Kraftsamlande insatser iscensätts bäst genom det pågående lokala utvecklingsarbetet. Indexet bör användas för att se vilka särskilda geografiska och tematiska områden som ska arbetas med mer specifikt under en period, men ska bygga på kunskap från det lokala. Enligt tjänsteskrivelsen är kraftsamlande insatser tänkt som ett verktyg för att förstärka arbetet med hållbar lokal utveckling. ”Utgångspunkten är att dessa insatser adresserar mer komplexa frågor utifrån områdets behov och mobiliserar större resurser för förändringsarbete”, lyder resonemanget. Nämnden vill dock hävda att relationen är den omvända. För att bemöta komplexa frågor behöver insatserna bygga på lokala områdesbaserade erfarenheter. Poängen med analyser på stadsövergripande nivå är att erbjuda underlag som kan fyllas med fördjupande tolkningar av utmaningars möjliga ursprung och lösningar ute i den lokala geografin.

Indexet måste göras om för att bättre mäta områdets svårigheter och behöver även kombineras med insikter från befintliga samarbeten och arbetssätt i det lokala. Huvudansvarig ska inte sjsätta något nytt utan utgå ifrån lokala samverkansplattformar och lokala nämndsöverskridande samarbeten. På så sätt kan kraftsamlande insatser ge skjuts till och stärka arbetet i befintliga processer.

c) Aktör som kan ta kraft från sitt grunduppdrag

Avgörande i valet av huvudansvarig är att denna har förståelse för stadens styrning, vilka nämnder/bolag som är relevanta i olika insatser samt praktiska förutsättningar att komma närmare malmöbon i enlighet med Agenda 2030. För detta krävs både en strategisk och operativ prägel i nämnd/bolags grunduppdrag som motsvarar förväntningarna på denna aktör.

d) Tydlig koppling till behov i tidiga insatser

För att indexet ska vara vägledande i riktade insatser till specifika målgrupper behöver det ha en tydligare koppling till barn och ungas behov tidigt i livet. Som exempel på kompletterande data lyfter CTC-enkäten barn och ungas egna röster. Andra faktorer som kan vägleda tidiga insatser är antalet barn inskrivna i förskola, barn som går i skola i sitt närområde eller tar sig till skola i annat område. Vidare knyter inte indexet an till de demokratistärkande och relationsbyggande ambitionerna i modellen. Stadens omorganisering 2017 från stadsdelar till fackförvaltningar har påverkat närvaron i den lokala geografin negativt vilket spätt på bristande förtroende för myndigheter. Mot denna bakgrund är det av betydelse att mätningar på värden så som tillit, socialt deltagande, trygghet, barnfattigdom med mera kan informera insatsernas syfte i linje med modellens mål om att till år 2030 stärka delaktigheten, öka tryggheten och främja den lokala utvecklingen i socioekonomiskt svaga delar av Malmö. Malmö Universitet är i detta avseende aktuell som bidragande part i samverkansplattformen.

Nämndens bedömning

Vilken aktör som med utgångspunkt i föreslagna framgångsfaktorer (a-d) har kapacitet att ansvara för kraftsamlande insatser är svårbedömt under rådande förutsättningar. Fritidsnämnden har inte tillräckligt med insyn i andra nämnders möjlighet att organisera sig på detta vis.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Av svaren på tidigare frågor följer att fritidsnämnden ser på hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser som tätt sammanvävda processer som bör organiseras utifrån befintliga lokala arbetssätt. Arbetet för respektive samordningsgren skiljer sig åt till karaktären men inte de pågående processer som ska samordnas. Nedan lyfts pågående processer och förvaltningsöverskridande sammanhang inom fritidsnämndens ansvarsområden.

I fritidsnämndens grunduppdrag återfinns processer som tangerar beskrivna organisering och arbetssätt. Fritidsgårdsverksamheten syftar till att erbjuda en meningsfull fritid för unga. Stödet till och det nära samarbetet med föreningsdrivna mötesplatser likaså. Samt kontinuerlig dialog och stödsystem som värnar föreningslivets utbud av fritidsaktiviteter som kommer målgruppen till del. Till viss del även den fysiska närvaron i form av in- och utvändigt skötsel av kommunens idrottsanläggningar samt lokal- och skyddssamordning.

Samtliga verksamheter är nycklar i arbetet med att bidra till en mer sammanhållen stad, i synnerhet för barn och unga.

Nämndens verksamheter och stödet till föreningslivet möjliggör för en mångfald av aktiviteter och organisering som har bäring på den lokala utvecklingen. Nämnden har flera olika kontaktytor med föreningsliv och nätverk som arbetar nära målgruppen. Utöver dialog kring verksamhetsutövning och föreningsstöd organiserar nämnden sammanhang som ordförande och konsulentkonferens. Dessa ger fortlöpande möjligheter till pulstaging och att proaktivt styra arbete i nära dialog med de som arbetar närmast barn och unga. Vidare reviderar nämnden regelbundet föreningsstödet för ökad förankring i lokala behov och utmaningar. I skrivande stund ser nämnden dessutom över uppföljning i överenskommelser med samlingslokaler och föreningsdrivna mötesplatser för att stärka förutsättningarna att medverka i processer som påverkar lokalområdet. Grundtanken är att de i sitt dagliga arbete i högre utsträckning ska användas som kunskapskällor för lokalt utvecklingsarbete.

Vidare sker samarbeten i gemensamma processer med civilsamhälle och andra nämnder som är vitala för fritidsnämndens ansvarsområden. Bland annat:

- Mötesplatsstrategin. Fritids, kultur och funktionsstödsnämnden.
- Kraftsamling Herrgården.
- Beredskapsgruppen NHL (Nydala, Hermodsdal, Lindängen).
- Handläggforum för samtliga bidragsgivande förvaltningar som har som mål att bättre synka stödet till civilsamhället.
- Barnrättsspåret. Fritids- och kulturnämnden.
- CTC. Stadskontoret och fritids-, arbetsmarknads- och social-, kultur-, förskole- och grundskolenämnden.
- SSPF-samverkan (Skola, socialtjänst, polis och fritid). ASN är sammankallande. Områdesteam på alla 25 skolor med fritidsledarrepresentanter i varje.
- Lovsamordningen. Kultur- och fritidsnämnden.
- Budgetuppdrag 2024: Grundskolenämnden, fritidsnämnden och kulturnämnden ges i uppdrag att, i nära samarbete med civilsamhället, ta fram en samverkansmodell för att fler barn ska ha ett aktivt fritidsliv.

Fritidsnämndens samlade bedömning

Sammantaget ser nämnden positivt på ambitionerna i förslaget inklusive förtydligandet om fördelning av uppdraget på tre aktörer. Dock finns det ett övergripande behov av förtydliganden kopplat till (1) budget för aktörer som

får uppdraget, (2) mandat och påverkan mellan huvudaktörerna samt (3) behov av att länka samman det operativa och lokala med det strategiska.

Nämnden välkomnar förslaget om att fortsatt dela in Malmö i 14 geografiska områden som utgångspunkt för det kommande arbetet med lokal utveckling. I fem av områdena finns områdesteam, och i andra områden finns liknande och väl etablerade samverkansnav, som redan arbetar utifrån geografien med att utveckla lokalområdet med fokus på barn och ungas uppväxtvillkor.

Att peka ut särskilda områden i behov av kraftsamlade insatser är i nuläget inte konstruktivt för nämnden att göra då detta är kontextberoende och något som behöver formuleras på lokal nivå. Indexet som hänvisas till i tjänsteskrivelsen mäter endast delar av vad som är viktigt för att rikta kraftsamlade insatser och bör inkludera fler eller mer relevanta indikatorer. I synnerhet avseende behov i tidiga insatser för barn och unga.

Hållbar lokal utveckling bör ligga som en bas för hela staden, som ett grundläggande sätt att arbeta i alla stadens områden. Var kraftsamlade insatser ska ske är flytande och flexibelt beroende på behov som förändras över tid och bör vara inbyggt i strukturen för hållbar lokal utveckling. Vidare anser nämnden att en barnkonsekvensanalys enligt internkontrollplan 2022 bör göras gällande slutgiltigt förslag.

Nämnden föreslår att samverkansstrukturen ska organiseras med stadskontoret som huvudansvarig för samordning av samverkansplattformen. Stadskontoret bedöms kunna få kraft i arbetet att samordna samtliga av stadens nämnder/bolag, oavsett vilka som ingår i samverkansplattformen. Fritidsnämnden anses ha möjlighet att ansvara för samordning av hållbar lokal utveckling under förutsättning att rollerna/ansvar mellan de tre funktionerna tydliggörs, att det finns en tydlig politisk förankring samt en ekonomi som stärker förslaget. Nämnden behöver få ett nytt uppdrag kopplat till samordningsansvaret, vars huvuduppgift är att skapa en tydlig länk till de lokala samverkansstrukturerna. Under rådande förutsättningar är vilken aktör som har kapacitet att ansvara för samordning av kraftsamlade insatser svårbedömt. Nämnden föreslår dock att funktionens ekonomi och insatser ska ta sin utgångspunkt i det lokala utvecklingsarbetet, med tydlig koppling till ansvarig aktörs grunduppdrag.

Funktionsstödsnämnden

Yttrande

Funktionsstödsnämnden är positiv till intentionen i förslaget och de arbetssätt som möjliggör att staden gemensamt kraftsamlar och skapar en tydlighet och helhetsbild över arbetet med lokal utveckling. Nämnden betonar vikten av att koppla på befintligt och närliggande arbete och samverkansformer till strukturen samt att lära av tidigare liknande utvecklingsarbeten.

Nämnden föreslår MKB som kandidat för den samordnande rollen för arbetet, men menar att stadskontoret har en viktig roll i förhållande till sitt nuvarande uppdrag inom området.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Funktionsstödsnämnden är positiv till intentionen i förslaget, där hela staden genom samverkan och kraftsamling kan stärka och främja lokal utveckling och hållbara arbetssätt. Det är vidare fördelaktigt att arbetet ska ha en tydlig koppling till förvaltningarnas och bolagens grunduppdrag. Nämnden vill även lyfta vikten av att arbetet sker långsiktigt i stadens ordinarie processer och inte bedrivs i projektform.

Arbetssätt

Funktionsstödsnämnden är positiv till arbetets utgångspunkt att de fysiska och sociala perspektiven hör ihop, och ansatsen att stadens arbete med kommunfullmäktigemålen och Agenda 2030 ska fångas upp i arbetet med hållbar lokal utveckling. Nämnden vill här önska att dessa kopplingar förtydligas framöver, då det i dagsläget inte är helt tydligt hur det systematiska arbetet med Agenda 2030 är strukturerat.

Arbetet med hållbar lokal utveckling föreslås utgå från de 14 geografiska statistikområden (GeSo) som identifierats och indelats inom ramen för CTC (Communities That Care). Funktionsstödsnämnden instämmer i detta förslag. Vidare lyfts i ärendet att det redan idag finns uppbyggda strukturer för samverkan i olika delar av stadens organisation och geografi, som kan utgöra basen i en lokal utvecklingsorganisation. Det beskrivs att hänsyn även måste tas till andra sammanhang, formationer och gränsöverskridande samarbeten. Nämnden instämmer i detta och menar att det är centralt att redan befintligt arbete och samverkansformer inom lokalt arbete, som exempelvis CTC, integreras i arbetet med hållbar lokal utveckling. Det är viktigt att strukturen för detta ses över i ett tidigt skede. Nämnden menar att det är viktigt att skapa tydlighet i vad som redan pågår för att inte konkurrera med insatser eller skapa

parallella processer kring liknande tematik eller geografi. Det vore därför önskvärt med en scanning om vilka arbeten, samverkansforum och liknande som pågår i Malmö för att veta hur arbetet med lokal utveckling kan docka i dessa på ett klokt sätt.

Funktionsstödsnämnden vill här också lyfta slutrapporten från Tillväxtkommissionen som fokuserade på en hållbar och inkluderande tillväxt. I denna rapport presenterades många åtgärdsförslag inom bland annat arbetsmarknad, utbildning och kommunal verksamhet och organisation som är relevanta för arbetet med hållbar lokal utveckling, och som med fördel hade kunnat integreras med arbetet. Nämnden vill därför lyfta behovet av att se över Tillväxtkommissionens åtgärdsförslag med möjligheten att koppla på insatserna inom lokal utveckling utifrån de områdena och förslagen. Utöver åtgärdsförslagen redovisar rapporten även olika bakomliggande faktorer som kan medföra att barn hamnar i utanförskap eller riskerar att hamna i utanförskap, underlag som är högst relevant att lyfta in i arbetet med lokal utveckling och barn och ungas uppväxtvillkor.

Vidare menar nämnden att även tidigare genomförda samverkansformer och närliggande utvecklingsarbeten behöver tas in i arbetet för lärdomar och erfarenheter. Ett exempel är samverkansinitiativet Malmö Tillsammans som bedrevs under åren 2021-2023 och var ett samarbete mellan staden, civilsamhället, näringslivet och Malmöborna. Nämnden menar att utvärderingarna från denna samverkansform, och andra arbeten såsom områdesprogrammen och Malmökommissionen, är centrala att ha med i stadens arbete med lokal utveckling och områdeslyft, och att lära av den kunskapen som skapades där.

Struktur

I ärendet föreslås en samverkansplattform med representation från förvaltningar och bolag samt näringsliv och civilsamhälle, och fungera som en gemensam yta för kraftsamlande insatser och områdeslyft.

Funktionsstödsnämnden menar att en viktig fråga att ha med i det fortsatta arbetet är representation, då Malmös civilsamhälle har en stor och blandad bredd och det är viktigt att inte enbart några få av denna bredd är med i samverkansplattformen.

Funktionsstödsnämnden vill här även framhålla vikten av att civilsamhället involveras i ett så tidigt skede som möjligt. Detta då civilsamhället har god kännedom om de lokala utmaningarna och ett brett nätverk i närområdena, men även utifrån att det inte är säkert att dessa aktörer, näringsliv och Malmö stads organisation delar samma bild eller utmaningar. Det är därför centralt att

alla berörda aktörer deltar i förarbetet och tidiga diskussioner för att arbetet ska landa rätt från början och att kommande insatser riktas rätt. Med fördel bör arbetet med hållbar lokal utveckling kopplas till Malmöandan och den struktur som tagits fram för att främja kontinuerlig dialog mellan civilsamhälle och kommunen och bidra till hållbarhet och långsiktighet i stödet till idéburna organisationer.

Även i detta sammanhang vill nämnden lyfta de åtgärdsförslag som togs fram i Tillväxtkommissionen, specifikt de under avsnittet kommunal verksamhet och organisation. I åtgärdsförslaget ”Utveckla samverkan över förvaltningsgränserna inom Malmö stad” framgår att många utmaningar har sin utgångspunkt i stuprörsproblematik och att flera stora utvecklingsfrågor spänner över flera nämnders och förvaltningars uppdrag – en liknande beskrivning återfinns i ärendet gällande lokal utveckling. Nämnden önskar här en tydlighet i hur arbetet med Tillväxtkommissionen kan kopplas samman med lokal utveckling och befintligt utvecklingsarbete inom närliggande områden.

Samordningsansvar

Stadskontoret har genomfört en analys över vilken parametrar som behöver finnas på plats för att en organisation ska ha förmåga att leda och samordna arbetet med hållbar lokal utveckling. Funktionsstödsnämnden anser dessa parametrar bra, men saknar en parameter som beskriver själva samordningskompetensen.

Ekonomi

I ärendet framgår att arbetet ska ske inom förvaltningars och bolags befintliga budget vilket troligen kommer att innebära att prioriteringar av resurser blir nödvändiga. Funktionsstödsnämnden vill skicka med att resurserna kopplade till arbetet med lokal utveckling blir på en rimlig nivå, och att nämndernas och bolagens budgetar utformas i enlighet med vad som förväntas utifrån arbetet. Då förslaget i nuläget inte är tillräckligt konkret för att beräkna kostnader, instämmer funktionsstödsnämnden i stadskontorets bedömning att det behöver genomföras en fördjupad analys kring resursbehov och finansieringsmöjligheter.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Utifrån de parametrar som stadskontoret föreslår menar funktionsstödsnämnden att MKB är en lämplig kandidat för samordningsansvaret. MKB har redan en stark lokal närvaro i stora delar av staden och de föreslagna geografiska områdena, och har ett strategiskt och

operativt arbete med social hållbarhet i en lokal kontext. Nämnden vill även lyfta att stadskontoret har en viktig roll utifrån sin samordnande funktion i staden samt utifrån att det stadsövergripande arbetet med hållbarhet, lokal utveckling och trygghet idag är organiserat i stadskontoret. Nämnden vill här lyfta möjligheten till ett delat samordnaruppdrag mellan dessa två förvaltningar och bolag. Om samordnarrollen ska innehas av en (1) förvaltning eller bolag som MKB, behöver kopplingarna mellan stadskontorets roll och MKB:s roll tydliggöras.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

I ärendet presenteras ett förslag på stadsövergripande index för områden med socioekonomiska utmaningar. Detta index består av de fyra dimensionerna delaktighet, utbildning, ekonomi och boende med tre tvärsektoriella indikatorer för respektive dimension. Funktionsstödsnämnden är positiv till att förslaget innehar en mätbarhet som gör att arbetet kan följas och som kan ingå i analysen kring var kraftsamlande insatser behöver sättas in eller vilka tematiska områden som kan vara aktuella.

Nämnden menar dock att nuvarande index och indikatorer hade behövt ses över för att säkerställa att de fångar kärnan i arbetet och blir så träffsäkra och rättvisande som möjligt. En frågeställning nämnden har är hur nedbrytbarheten av indikatorerna ser ut, det vill säga om indikatorerna kan/kommer brytas ned utifrån exempelvis kön, ålder eller på annan gruppnivå. Några exempel är om utbildningsindikatorerna även innefattar elever inom den anpassade grund- och gymnasieskolan och om delaktighetsindikatorerna kan brytas ned för olika grupper såsom personer med funktionsnedsättning och utan.

Nämnden menar också att för att statistiken/resultatet ska bli så träffande som möjligt finns det behov av att utveckla indexen med fler indikatorer. Områden som är relevanta som index/indikatorer och för sammanhanget är exempelvis trygghet, tillit, hälsa och ett större fokus på barn och unga.

Det är här viktigt att förvaltningarna kan bidra med den kunskap de har utifrån sina respektive uppdrag, och vara med och utveckla indikatorerna.

Funktionsstödsnämnden vill här understryka vikten av ett funktionsrättsperspektiv i arbetet med hållbar lokal utveckling. Personer med funktionsnedsättning har generellt sett sämre levnadsvillkor och sämre möjligheter att delta i samhällslivet än övriga befolkningen. Likaså har barn och unga med funktionsnedsättning generellt sett sämre livsvillkor än barn och unga utan funktionsnedsättning. Indikatorer, rapporter och utredningar som

ligger till grund för geografiska, tematiska eller kraftsamlande insatser behöver lyfta en bredd av behov för att spegla stadens invånare. Nämnden vill framhålla att funktionsnedsättning som variabel därför ska vara en självklar del i statistik och analys inom lokal utveckling.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskriven organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Funktionsstödsnämnden ansvarar för insatser enligt LSS, SoL, inom socialpsykiatri samt hälso- och sjukvård till nämndens målgrupper. I nämndens ansvar ingår till exempel även anhörigstöd och organisationsstöd.

Funktionsstödsnämndens målgrupper innefattar Malmöbor i alla åldrar med unika och föränderliga förutsättningar och ofta med livslångt behov av insatser. Nämndens uppdrag är komplext och brett och stödbehovet kan variera mycket mellan verksamheter och brukare.

Många Malmöbor har ett stödbehov som kan kopplas till ansvarsområden hos olika nämnder. Detta förutsätter en helhetssyn genom fördjupad samverkan mellan stadens förvaltningar och med regionen, civilsamhället samt med andra aktörer. Nämnden vill därför understryka att det är en förutsättning att målgruppernas behov integreras i stadens prioriteringar och satsningar såsom arbetet med hållbar lokal utveckling.

Funktionsstödsnämnden lyfter i nedanstående avsnitt ett par exempel på processer som är relevanta inom arbetet med hållbar lokal utveckling och kraftsamlande insatser, processer där samverkan med andra förvaltningar och aktörer inom det lokala sammanhanget är avgörande.

En ökad samordning är centralt för att stärka de förebyggande och tidiga insatserna för barn och unga. Det finns ett fortsatt behov av att utveckla förvaltningens förebyggande arbete, det är därför av stor vikt att arbetet kring barn och unga fortsatt fördjupas i relation till andra aktörer. Arbetet sker bland annat genom en förstärkt samordning med skola, socialtjänst, regionens verksamheter och civilsamhälle. Särskilt för de barn och familjer inom nämndens målgrupper som lever med en omfattande social problematik är förstärkt samordning av lokala aktörer såsom skola och polis centralt.

Barn inom nämndens verksamheter saknar ofta positiva sociala sammanhang utanför den närmaste familjen, de saknar ofta vänner och lider av ensamhet och utanförskap i förhållande till jämnåriga. Denna ensamhet skapar en kraftigt ökad sårbarhet för att rekryteras till kriminella miljöer, då barnen och

ungdomarna söker sig till gemenskaper där de blir välkomnade och upplever sig få en betydelsefull roll. Funktionsstödsförvaltningen har påbörjat ett arbete med direkt föräldrastödjande insatser, ökad samordning och satsningar på avlastande insatser för att skapa en förstärkt kapacitet hos dessa barns föräldrar och därigenom öka möjligheten att förhindra och förebygga rekrytering till kriminella miljöer.

I januari 2023 startade Sofis konsultationsteam (socialtjänst och funktionsstöd i samverkan) som fokuserar på komplexa barnärenden. Samarbetet är fokuserat på barnet och dess familj och syftar till att med gemensamma krafter hitta gemensamma helhetslösningar. Teamet fokuserar på att arbeta förebyggande och med barnets bästa och kan ta emot ärenden för respektive förvaltning samt för de barn som är aktuella för utredningar/insatser i båda förvaltningarna. Sofis Team och behov av ytterligare fördjupad samverkan med bland annat regionen och civilsamhället utvärderas löpande, och satsningen fortsätter under 2024.

Barn och unga med funktionsnedsättning deltar i aktiviteter i lägre utsträckning än barn och unga som inte har funktionsnedsättning.

Funktionsstödsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen samverkar för att alla barn och unga i Malmö kan ta del av och vara en del av stadens mötesplatser och verksamheter, oavsett exempelvis funktionsförmåga, ekonomiska förutsättningar eller geografiskt avstånd. Detta görs bland annat genom arbetet inom ”Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga”. En förstärkt samverkan med civilsamhället är en central del i arbetet.

Socialpsykiatrins mötesplatser erbjuder otvungen social samvaro och gemenskap under trygga former och har en avgörande roll för att bryta social isolering. Syftet är också att skapa trygghet inom ett visst geografiskt område genom att medborgarna lär känna varandra, både inom målgruppen och genom att mötesplatsen bjuder in andra boende för att skapa kontakt och gemenskap. För att möta upp Malmöbornas behov, speciellt i utsatta områden, finns det behov av fler lokalt förankrade mötesplatser och utveckling av befintliga. Arbetet pågår exempelvis med att utveckla verksamheten mötesplats Nydala och bredda de sociala sammanhangen med närliggande stödfunktioner, bygga broar till sysselsättning och föreningslivet, utöka öppettiderna och tillgänglighetsanpassa delar för att kunna möta fler besökare från målgruppen.

Det finns idag personer i Malmö som inte har resurser att med buss eller på annat sätt ta sig till de ordinarie mötesplatserna. Att utreda möjligheterna för en ambulerande mötesplats är ett viktigt steg i att nå målgruppen i närområden

som inte kan nås på annat sätt. Under hösten har en pop-up-mötesplats anordnats på Garaget i Malmö vid fyra tillfällen som ett sätt att pröva konceptet.

För att möjliggöra en stad öppen för alla krävs att arbetet med tillgänglighet och universell utformning stärks och genomsyrar samtliga nämnders uppdrag och verksamhet, allt från byggprocesser till kultur- och fritidsaktiviteter eller trygghetsskapande insatser. Ett annat exempel är demokratiska processer såsom valdeltagande, där personer med olika funktionsnedsättningar röstar i lägre omfattning än andra. Det är avgörande att tillgänglighet och universell utformning integreras i stadens processer annars riskeras att resultaten av stadens insatser blir mindre inkluderande vilket utestänger Malmöbor. Arbetet med tillgänglighet är och behöver bedrivas tvärsektoriellt, vilket bland annat ställer krav på samverkan och samordning mellan relevanta aktörer.

Arbetsmarknaden är generellt svårare att nå för personer med funktionsnedsättningar, oavsett ålder. Att stå utanför arbetslivet, särskilt som ung, innebär en förhöjd risk för en svagare ställning på arbetsmarknaden, ekonomiska problem och att gå miste om erfarenheter och personliga nätverk som kan leda till starkare förankring och förbättrade möjligheter på arbetsmarknaden. Genom en stärkt samverkan mellan daglig verksamhet och stadens andra förvaltningar, civilsamhället och näringslivet skapas bättre möjligheter och förutsättningar för målgruppen att uppnå jämlika levnadsvillkor, större delaktighet och självständighet samt minskad risk för otrygghet och utanförskap. Det handlar också om att förstärka redan befintliga nätverk, exempelvis näringslivsnätverk, med en större representation där personer med funktionsnedsättning kan få en mer central roll.

Den pågående samverkan mellan daglig verksamhet och bibliotek, civilsamhälle, MKB och sociala företag inom näringslivet bidrar till en hållbar stad och lokal utveckling. Samarbetet med förvaltningar och bolag och de andra aktörerna är viktigt i det stadsgemensamma arbetet för ett inkluderande, tryggt och tillgängligt Malmö för alla. Det finns behov av att ytterligare stärka samarbetet mellan stadens förvaltningar och andra aktörer. Att arbetsmarknadsinsatser för personer med funktionsnedsättning genomförs i hela staden är betydelsefullt både för den geografiska spridningen i staden och för att synliggöra verksamheten och förvaltningens insatser i närområdet.

Funktionsstödsnämnden lämnar varje år ekonomiskt stöd till idéburen sektor som verkar inom funktionsstöds- och äldreområdet. Stödet är avsett att stödja och stärka organisationen samt att bidra till verksamhet för personer med funktionsnedsättning och äldre. I stödet som ges ingår bland annat insatser

som information, förebyggande arbete samt insatser för social gemenskap och delaktighet i samhället. Nämnden anser att Malmö stads riktlinjer och prioriterade områden som reglerar och främjar stöd och samverkan med civilsamhället bör beaktas i arbetet med hållbar lokal utveckling.

Övrigt

Efter inkomna synpunkter från remissinstanserna tas ett slutgiltigt förslag på modell för organisering fram för arbetet med hållbar lokal utveckling och kraftsamlande insatser. I ärendet ser även stadskontoret ett behov av att konsekvensanalyser genomförs i linje med ”Policy för mänskliga rättigheter” och Malmö stads ambitioner kring målen i Agenda 2030. Nämnden instämmer i detta behov, och menar att konsekvensanalyser bör genomföras vid planering av samtliga kommande och framtida insatser inom ramen för hållbar lokal utveckling.

Förskolenämnden

Yttrande

Förskolenämnden ser över lag positivt på förslaget intentioner på att göra ett stadsövergripande helhetsgrepp gällande lokal utveckling men betonar vikten av att utgå från förvaltningarnas och bolagens grunduppdrag samt att det finns behov av att förtydliga och vidareutveckla några övergripande aspekter i förslaget till struktur och samordning.

Förskolan har i forskning lyfts fram som en av de kraftfullaste förebyggande åtgärderna mot social och ekonomisk ojämlikhet. Det är genom att bedriva en förskoleverksamhet av god kvalitet och med utgångspunkt i skollagen och förskolans läroplan, som förskolenämnden primärt bidrar i arbetet för att minska ojämnheter i staden. En förutsättning för att förskolan ska lyckas i uppdraget är att utbildningen är väl förankrad i sitt lokala sammanhang då förskolan präglas av den lokala kontext den verkar i. Det arbete som bedrivs på ett lokalt plan för att påverka uppväxt- och livsmiljö är av betydelse för förskolans förutsättningar att kunna bedriva en god och likvärdig utbildning. Det är med dessa principer som förskolenämnden väljer att yttra sig över innehållet i föreliggande remiss.

I remissunderlaget ställs en rad konkreta frågor. Förskolenämnden låter dessa frågor styra upplägget.

Pågående processer inom nämndens ansvarsområde idag som passar in i den beskrivna organiseringen och arbetssättet kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser

Inom nämndens verksamheter pågår en rad processer som alla, på olika sätt, kan kopplas till lokal utveckling:

Varje förskola är del av ett lokalt sammanhang

Viktigast är, som nämndes inledningsvis, förskolans utbildning och det pedagogiska arbete som dagligen bedrivs på stadens cirka 200 kommunala förskolor. Varje förskola är del av ett lokalt sammanhang. Vardagen på förskolorna handlar om möten, mellan den pedagogiska personalen, barnen och vårdnadshavarna. Barn har rätt till delaktighet och inflytande. Enligt läroplanen ska förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla intresse för och förmåga att uttrycka tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation, förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan, samt förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem. Enligt förskolans läroplan ska rektor också utveckla formerna för samarbete mellan förskolan och vårdnadshavare. Rektor ska också utveckla samarbetsformer med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande. Rektor ansvarar också för att samverkan kommer till stånd med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att skapa förutsättningar för en samsyn och ett förtroendefullt samarbete. Förskolans geografiska tillhörighet är en förutsättning. För förskolan innebär närmiljön möjligheter för pedagoger och barn att tillsammans utforska sin omgivning.

Förskolans kompensatoriska uppdrag

Enligt skollagen ska förskolan arbeta kompensatoriskt. Det innebär i korthet att alla barn på kommunens förskolor ska ges samma möjligheter att utveckla sin fulla potential och sin unika egenart. Det är förskolans uppgift att se till att alla barn som tar del av förskolans utbildning ges möjlighet att lära sig och utvecklas så långt som möjligt.

Enligt skollagen ska också kommuner fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Detta görs i ekonomiska termer genom en strukturersättning i förskolenämndens resursfördelningsmodell och i fördelning av grundbeloppet per barn. Detta innebär att förskolor i socioekonomisk utsatta områden har större ekonomiska resurser. Strukturersättningen har dock inte tillräckliga effekter på alla de utmaningar som finns i olika delar av staden. Det innebär att förvaltningen även behöver arbeta kompensatorisk med andra typer av resurser

såsom att rikta förskollärarkompetens och specialister såsom specialpedagoger och psykologer samt andra stödfunktioner. Förskoleförvaltningen arbetar ständigt för att förvaltningens stödfunktioner ska vara lyhörda och flexibla i förhållande till förskolornas och huvudmannens identifierade behov. Detta görs utifrån det kompensatoriska uppdraget, bl a genom det systematiska kvalitetsarbetet.

Uppsökande verksamhet

Sedan flera år bedriver nämndens verksamheter ett brett uppsökande arbete för att fler barn ska ta del av förskolan. Från och med år 2023 är kommunerna skyldiga enligt skollagen att arbeta uppsökande gentemot samtliga familjer med barn i åldern 3–5 år som inte deltar i förskoleverksamhet. Särskilda insatser riktas mot områden med lägre inskrivningsgrad i förskola, vilket enligt nämndens analyser nästan uteslutande är områden med hög socioekonomisk sårbarhet. Det uppsökande arbetet bygger på samverkan med aktörer från civilsamhället.

Familjecentraler och öppna förskolor

De öppna förskolorna och familjecentralerna har geografisk närvaro runt om i staden och är viktiga arenor i ett brett främjande och förebyggande arbete. På familjecentralerna finns flera samlokaliserade och samverkande aktörer; öppna förskolor, socialrådgivare, barnmorskemottagning samt BVC. Utvecklingen av nya familjecentraler sker i samverkan mellan förskolenämnden, arbetsmarknads- och socialnämnden samt Region Skåne eller privata vårdaktörer.

Familjecentralerna utgör en viktig arena där förtroendefulla relationer kan byggas upp mellan barns vårdnadshavare och myndigheter inom välfärdssektorn. Familjecentralerna spelar på så sätt en betydelsefull roll i arbetet att stärka det skyddsnet som finns runt barnfamiljer. Socialstyrelsen lyfter att familjecentralerna främjar samverkan mellan olika aktörer och kan erbjuda tidiga insatser. För barn och vuxna som relativt nyligen har kommit till Sverige utgör familjecentraler en väg in i det svenska samhället, och innebär ökade möjligheter till integration och tillit.

CTC – Communities that Care

CTC är ett system för preventionsarbete baserat på lokalt samarbete mellan flera olika förvaltningar, bostadsföretag, räddningstjänsten syd, polisen, civilsamhälle och näringsliv i fem av Malmös geografiska områden. Fokus ligger på att påverka bakomliggande orsaker till problem såsom psykisk ohälsa, missbruk, ungdomsbrottslighet, sexuellt riskbeteende och skolka samt att stärka

skyddsfaktorer bredd. Förskoleförvaltningen har varit aktiva i arbetet sedan augusti 2018. Flera av förskolorna som är aktiva i arbetet upplever stort värde i de kontakter som skapats via områdesteam och den samverkan som växt fram utifrån det.

Trygga barnet

Trygga Barnet handlar om alla barns och ungas rätt till trygga och goda uppväxtvillkor. Genom gemensam styrning och struktur samt tydlig samordning kan förskola, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård identifiera behov och ge barn och deras föräldrar samordnad hjälp och stöd i ett tidigt skede. Modellen kommer från början från Skottland och kallas där *Getting it right for every child, GIRFEC*. Skottlandsmodellen, som den också kallas i Sverige, ger förskolan, skolan, socialtjänsten och hälso- och sjukvården konkreta verktyg för att stötta barn tidigt och med så lite byråkrati som möjligt. Modellen har modifierats till Malmös förhållanden och i nuläget finns den modifierade modellen som pilotverksamhet i Malmö stad. Uppskalning påbörjas under våren 2024 på 32 förskolor fördelade på åtta olika förskoleområden.

Örat mot marken

De lokala samverkansgrupper som ingår i örat mot marken träffas varje vecka i syfte att utbyta information, skapa gemensamma lägesbilder av tryggheten i respektive område samt knyta kontakter med aktörer som är verksamma i ett geografiskt område. Grupperna möjliggör för fler aktörer i området att ha en beredskap för samt förebygga brott och social oro.

Från förskoleförvaltningen finns representation från både öppen och reguljär förskola.

Barnen tar plats i staden

Det finns exempel på hur förskolor från flera olika förskoleområden arbetat för att låta barnen ta plats i staden och på så sätt minska segregationen. Exempel på detta är det arbete som Pedagogisk Inspiration (PI) bedriver tillsammans med förskolorna för att låta barns röster höras i olika sammanhang. Ytterligare exempel är arbetet med stadsateljéer och Kreativt lärcentrums (KLC:s) samarbete med BID kring att låta barns röster höras kopplat till fysiska miljöer som barn upplever behöver förbättras.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Som redan nämnts ovan kan förskolornas arbete inte beskrivas eller förstås oberoende av sina lokala sammanhang. Förskolorna påverkas av sina sammanhang och förskoleverksamhet som bedrivs i socioekonomiskt sårbara områden är generellt sett mer sårbar. Utifrån en geografisk aspekt finns det således i många fall stora utmaningar även för förskolan i socioekonomiskt sårbara områden. För att kunna påverka ojämlika levnadsvillkor och stärka barns uppväxtvillkor är det av stor betydelse att kommunen arbetar med den lokala arenan. Alla de aktörer som möter barnen i en rad olika sammanhang är viktiga och kan tillsammans göra skillnad i det kompensatoriska arbetet.

Samtidigt är det viktigt att inte enbart utgå ifrån GeSo-områdena när prioriteringar ska göras och resurser fördelas. Inom förskoleverksamheten sker även prioriteringar utifrån andra grunder än enbart geografiska, kopplat till kvaliteten i utbildningen eller behoven i barngrupperna. Det kan t.ex. handla om förskolornas kompetensförsörjning eller ledarförsörjning. Förskolenämnden ser dock värdet i möjligheter till gemensam kraftsamling i socioekonomiskt sårbara delar av staden. Nedan följer exempel på prioriterade områden utifrån Malmös förutsättningar i en förskolekontext.

Geografisk placering av förskolor

Förskolans lokaler, utemiljö och geografiska placering har betydelse för kvalitén i förskolan. För att skapa bättre förutsättningar för likvärdiga uppväxtvillkor i staden så bör därför utvecklingen av lokaler och utemiljöer i socioekonomiskt sårbara områden prioriteras. Arbetet med förskolans lokaler och utemiljö kan användas som aktivt verktyg i det kompensatoriska uppdraget. Det är också viktigt att beakta att den geografiska placeringen av förskolor i utbyggnads- och nybyggnadsområden är av betydelse för bostads- och förskolesegregationen genom de förutsättningar som därigenom kan ges för mer heterogena barngrupper.

Värdegrundsarbete

Det ingår i förskolans uppdrag att arbeta med värdegrund, förmedla demokratiska värden och socialt samspel. Givet samhällsutvecklingen finns det anledning att som del av ett förebyggande arbete kraftsamla för att stärka värdegrundsarbetet och de demokratiska normerna i samhället. Forskningen visar på värdet av tidiga insatser när det gäller de här frågorna. Detta är ett arbete som behöver påbörjas redan när barnen är i förskoleålder.

Relationsbygge och tillit i fokus

Förskolans läroplan betonar även omsorgen om barnen och barnens trygghet som centrala delar av förskolans uppdrag. För att stärka fokuset på relationer och känsla av tillhörighet behövs kraftsamling för att se till att alla medarbetare, inte enbart inom förskoleverksamheten, som kommer att involveras i arbetet med lokal utveckling har kompetens att arbeta relationellt. Förskolenämnden vill i sammanhanget särskilt lyfta fram två metoder, den sociala utvecklingsstrategin och ICDP som båda har vetenskaplig förankring.

Den sociala utvecklingsstrategin är baserad på forskning inom sociologi och kriminologi och förklarar hur vi genom fokus på delaktighet, lärande och positiv bekräftelse kan påverka individens känsla av tillhörighet. I de sammanhang som individen känner tillhörighet finns möjlighet att påverka vilka normer och värderingar som är styrande (Catalano, R. F., & Hawkins, J. D. (1996). *The social development model: A theory of antisocial behavior.*)

ICDP strävar till att främja gemenskap, utveckling och medkänsla med andra människor för att därmed motverka ensamhet, utanförskap, stigmatisering, fientlighet och alla de känslor som följer i marginaliseringens spår. Programmet är på detta sätt hälsofrämjande då ”målet är att ge stöd till föräldrar och andra omsorgspersoner i utvecklingen av en så trygg och meningsfull interaktion som det bara är möjligt – med utgångspunkt från vardaglig omsorg och utvecklingsfrämjande aktiviteter” (Rye, 2009).

Ytterligare en aspekt att betänka är vikten av en välfungerande samhällsservice lokalt, tex tillgång till bibliotek, mötesplatser, fritidsaktiviteter mm. På så sätt kan relationer byggas och tillit till välfärdsinstitutioner stärkas.

Språket som en förutsättning för lärande och kommunikation

Att varje barn ges möjlighet att utvecklas i sitt eller sina språk är en förutsättning för barnets utveckling och lärande och fortsatta väg genom skolväsendet. Det språkutvecklande arbetet har högsta prioritet på kommunens förskolor. Det finns en medvetenhet på förskolorna om hur avgörande språket kan vara också i kommunikationen med vårdnadshavarna. Inom verksamheten har dessutom ett utvecklingsarbete påbörjats inom området språkutvecklande arbetsplatser som syftar till att göra förskolorna till språkfrämjande arbetsplatser där arbetet med medarbetarnas språkliga utveckling integreras som en självklar del i det ordinarie utvecklingsarbetet.

Stadsmiljö/närområde/fysiska omgivningar

Att utgå från närmiljön i samarbetet med boende kopplat till den lokala utvecklingen är mycket tacksamt då det är enkelt att identifiera behov och att

se resultat av boendes engagemang. Likaså går det enkelt att knyta till flera olika förvaltningars och bolags grunduppdrag. Läroplanen slår fast att ”förskolans utbildning ska genomföras i demokratiska former och lägga grunden för ett växande intresse och ansvar hos barnen för att aktivt delta i samhället och för en hållbar utveckling”. Både förskola och grundskola har också i läroplanen ett uttalat uppdrag att arbeta med närmiljön.

Genom att lära barn om stadsplanering kan de vara med och påverka och utveckla sitt område i staden. Ett exempel på detta är metoden Min plats, som går ut på att involvera barn i stadsutvecklingsfrågor. Den är framtagen för att lära barnen att utforska sin närmiljö, med hjälp av några enkla övningar som utgår ifrån deras förutsättningar.

I metoden funderar barnen, tillsammans med en pedagog, kring viktiga platser, hur man rör sig mellan dem och vad som är värdefulla miljöer för dem. I metoden ingår att barnen undersöker sin närmiljö, sammanställer resultatet och därefter väljer en kanal för medborgarinflytande för att ta sina tankar vidare till Malmö stad.

Samarbete med civilsamhället för att nå ut till familjer i utsatthet och isolering

Det är en utmaning att nå ut till familjer med små barn som lever i utsatthet, isolering och segregation. Detta arbete bygger på samverkan med aktörer från civilsamhället. Här finns beprövade arbetsätt som utvecklats i samverkan med civilsamhället med lokal förankring i socialt sårbara delar av staden. Ett exempel på detta är arbetet med förskolelotsar, där föreningar med stark förankring i lokalområden med låg inskrivningsgrad i förskolan, fungerat som brobyggare för att nå ut till småbarnsfamiljer som annars kan vara svåra att etablera kontakt med.

Nämndens syn på föreslagen struktur/arbetsätt

Lokal utveckling – en del av grunduppdraget

Den kommunala förskoleverksamheten i Malmö är en viktig samhällsaktör som med rätt förutsättningar har en enorm potential att bryta social och ekonomisk ojämlikhet och skapa stor samhällsförändring. I förskolan möts en stor majoritet av Malmös alla barn och vårdnadshavare under en period i barnens liv där deras sociala och kognitiva utveckling är som mest intensiv och spelar stor roll för deras fortsatta utveckling.

”Det som utmärker starten av människolivet är den snabba utvecklingen av hjärnan. Språkinläring, motorik, känsloreglering och logiskt tänkande – allt

handlar om synapser som ska kopplas ihop i hjärnan och det grundläggs de första tusen dagarna. Hjärnans plasticitet, som handlar om förmågan anpassa sig efter omgivningen, är allra störst under de första tusen dagarna och dalar snabbt redan efter de första barnåren” (Gunilla Lönnberg, Uppsala universitet).

Utifrån ett samhällsekonomiskt och långsiktigt perspektiv lägger förskolan och de tidiga åren grunden för en god lokal utveckling. Professor James Heckman har forskat i betydelsen av att investera i stöd under den tidiga barndomen, och hans resultat är entydiga: ju tidigare, desto bättre. Allra bäst är att börja under graviditeten, men därefter gäller kombination av kvalitativt högtstående småbarnspedagogik och stöd för föräldraskap. Samtidigt, inte antingen eller. En lokal utveckling i alla områden med fokus på relationsbyggande och delaktighet behöver börja redan när barnen är små.

Att skapa goda uppväxtvillkor är ett tillsammansarbete. Förskolenämnden ser därför positivt på att stadskontoret i underlaget tydliggör att alla nämnder och bolag har ett ansvar inom ramen för sitt grunduppdrag att arbeta tillsammans för en hållbar lokal utveckling. Samtidigt vill förskolenämnden poängtera att den typ av tvärssektoriell organisation som föreslås i underlaget kan bli resurskrävande. Samordningsarbete för gemensam förståelse och samhandling kräver tid för att gemensamt åstadkomma förbättringar i befintliga arbetsätt samt för att vid behov utveckla nya.

Lokal utveckling

Förskolenämnden vill betona vikten av att det skapas strukturer utifrån ett helhetsperspektiv, inte enbart kopplat till den strategiska samverkansplattformen och stadens ledningsgrupp. I utformningen av strukturerna är det viktigt att även civilsamhället och andra myndigheter såsom polismyndigheten och räddningstjänsten bjuds in så att förankring kan skapas i ett tidigt skede. Det är av största vikt att även arbetet på lokal nivå beaktas i ett tidigt skede, som nödvändig del av helheten. Erfarenheterna från det mångåriga CTC-arbetet behöver vägas in i arbetet.

Den lokala utvecklingen som ska göras i stadens alla 14 områden utgör en potentiell arena för medborgarinvolvering, relationsbygge och tillit. Alla involverade nämnder och bolag har processer inom ramen för sina grunduppdrag där det är möjligt att involvera Malmöborna, barn och vuxna. Förskolebarn och elever kan till exempel involveras i planprocesser och därigenom få möjlighet vara med och forma staden. På så sätt kan de redan från unga år få en praktisk erfarenhet från demokratiskt arbete och att göra sina röster hörda.

Det lokala utvecklingsarbetet kan organiseras utifrån 14 lokala samverkansgrupper kopplade till GeSo-områdena. Förslagsvis används den struktur som redan idag finns uppbyggd i fem GeSo områden i och med CTC-arbetet. I denna struktur finns flera förvaltningar, bolag, fastighetsägare, näringsliv, Räddningstjänsten Syd och civilsamhälle representerade. Genom CTC-enkäten, ett verksamhetsnära perspektiv samt en närhet till boende i området skapas en gemensam bild av utmaningar, möjligheter och åtgärder i det lokala sammanhanget. Dessa aktörer finns nära de boende, både barn och vuxna och på så sätt kan boende på ett enkelt sätt göras delaktiga i utvecklingen av sitt närområde och staden. Denna grupp samarbetar kring frågor och initiativ som det kan fattas beslut om på verksamhetsnivå.

Den lokala utvecklingen behöver samordnas av en aktör som kan ge processtöd till den lokala samordningen för de 14 lokala samverkansgrupperna. Denna aktör behöver även kunna ta ansvar för gemensam riktning för de 14 områdena samt säkerställa ett kollegialt lärande mellan lokalområdena och att det skapas förutsättningar för synergieffekter. Aktören behöver finnas med i den strategiska samverkansplattformen för att kunna vara en länk mellan lokala samverkansgrupper och ett centralt perspektiv i den strategiska samverkansgruppen.

Strategisk samverkansplattform

Förskolenämnden anser att en strategisk samverkansplattform kan utgöra en god grund för samlad kunskap om och helhetsbild av stadens behov, resurser och riktning på övergripande nivå. Förskolenämnden anser dock att även Malmö universitet bör ingå i en sådan samverkansplattform. Samverkan mellan Malmö stad och Malmö universitet inom ramen för en strategisk samverkansplattform kan skapa betydande mervärde genom att tillsammans öka den gemensamma förmågan att ta initiativ och identifiera lösningar på komplexa samhällsfrågor.

Samtidigt vill förskolenämnden betona att det är viktigt att tidigare erfarenheter av liknande forum som till exempel SBUM behöver vägas in i utformningen. Hänsyn behöver även tas till möjligheter och utmaningar kring gemensamt beslutsfattande i frågor som rör flera nämnders verksamhet. Det är av största vikt att forumets uppdrag tydligt definieras då lokal utveckling kan innefatta flera olika typer av processer och insatser på flera olika nivåer. Det finns annars en stor risk att ett sådant forum innefattar fler frågor än vad som är möjligt att hantera. Avgörande blir också att den strategiska samverkansplattformen får en tydlig funktion i förhållande till linjeorganisationerna inom de involverade nämndernas och bolagens verksamheter och att det inom staden skapas tydliga

strukturer för gemensamt beslutsfattande mellan involverade nämnder. Nämnden vill betona att det är av stor vikt att inte addera nya forum utan att säkerställa att olika forum inte arbetar i delvis olika riktningar, alternativt i samma processer men genom olika personer. I samband med detta rekommenderar förskolenämnden att befintliga strategiska samverkansforum som kan bedömas ersättas av den strategiska samverkansplattformen ses över och eventuellt ersätts.

Den strategiska samverkansplattformen består förslagsvis av representanter som utses på förvaltningsnivå av respektive förvaltningsledning. Detta för att säkra tydliga mandat in i processen. Dessa representanter kan ha olika befattningar inom sina respektive organisationer då det avgörande bör vara personens kunskap inom och överblick av området.

Den strategiska samverkansplattformen samordnas och processleds förslagsvis av en aktör vars främsta kompetens är just att samordna, processleda och följa upp stora samverkansprocesser som griper över hela staden. Detta behöver inte nödvändigtvis innebära en aktör som har stark genomförandekompetens eller tydlig geografisk närvaro.

Områdeslyft och index

Stadskontoret föreslår ett index för områdeslyft som ska vara styrande för vilka geografiska områden som kommer att prioriteras. Förskolenämnden ser ett värde i ett gemensamt index som kan tjäna som utgångspunkt för dialog och gemensam analys men vill i sammanhanget understryka att nämndernas involvering i lokal utveckling sker med utgångspunkt i nämndernas grunduppdrag och inom ramen för KF:s budgetbeslut tilldelade medel.

Därmed måste varje nämnds prioriteringar först och främst ha sin grund i nämndens egen uppföljning och planering.

Förskolenämnden vill också poängtera att ett index inte är tillräckligt som underlag för nämndernas prioriteringar. Även andra underlag kommer att behöva bli styrande. När det gäller indexet som sådant behöver det finnas en tydlig systematik för hur det kontinuerligt stäms av med den samlade målbilden inom staden och andra relevanta variabler. I underlaget som stadskontoret arbetat fram saknas ett tydligt barnperspektiv, vilket förskolenämnden ser som en brist av betydelse. Generellt behövs ett större fokus på barnen och de tidiga åren i Malmöbornas liv. Med ett tydligare barnperspektiv kan arbetet inom lokal utveckling bli mer resurseffektivt. Kriterier som är av stor vikt för och har direkt koppling till barn och ungas uppväxtvillkor måste därför vägas in. Det saknas även ett tydligt hälsoperspektiv. Faktorer såsom upplevd hälsa bör vägas

in. Lokal utveckling handlar i första hand om att få lokala aktörer och malmöbor att tillsammans ringa in angelägna frågor som har relevans i vardagen. Med detta vill förskolenämnden betona vikten av ett uttalat tillitsperspektiv och dialog med de boende, både vuxna och barn.

Den samordnande aktören

Stadskontoret skriver att:

”De lokala behoven och drivkrafterna på plats är utgångspunkten för stadens insatser i varje område. Någon form av strategier i områdena, med fokus på aktiva insatser, tas fram tillsammans med aktörer från civilsamhället och näringslivet. Mer komplexa insatser kan arbetas in i kommande verksamhetsplan och budget hos berörda nämnder. Utgångspunkten är att de fysiska och sociala perspektiven hör ihop”.

Stadskontoret sätter även upp fyra kriterier som den samordnande aktören bör uppfylla: Aktören har stark genomförandeförmåga och kompetens, aktören har kompetens och erfarenhet av lokal utveckling och omvandling, aktörens verksamheter har stark operativ koppling till allmänna frågor som är viktiga för Malmöborna, samt aktörens verksamheter har stark koppling till minskat utanförskap, bättre livsvillkor för barn och unga samt ökad sysselsättning.

Förskolenämnden anser att stor kompetens och erfarenhet av att samordna och driva stora förvaltningsövergripande processer bör vara ett avgörande kriterium, inte bara stark genomförandekompetens. Annars finns det risk för att arbetet inte blir hållbart över tid och kan införlivas i ordinarie verksamhet. I det fall en enskild förvaltning eller bolag får ansvar för att samordna lokal utveckling och områdeslyft bör detta göras i tätt samarbete med stadskontoret för att säkerställa ett helhetsperspektiv.

En förutsättning för att den utvalda aktören ska kunna lyckas i sin samordnande roll kring lokal utveckling och strategiska områdeslyft, är att samtliga förvaltningar enskilt och tillsammans aktivt bidrar utifrån sitt grunduppdrag.

Det är också viktigt att det i samordnarrollen medförs ett tydligt mandat och ansvar och att arbetet sker som en del av den föreslagna aktörens ordinarie verksamhet och därmed blir ett långsiktigt åtagande och inte ett projekt.

Samordning av lokal utveckling

Förskolenämnden ser att flertalet aktörer skulle kunna ta huvudansvaret för funktionen. Ingen enskild aktör har närvaro och/eller upprättade samverkanskanaler avseende lokal utveckling i samtliga av de geografiska

områdena (eller delområden inom dessa) men flera har förutsättningar att bedriva god samordning i frågan. Som exempel skulle både fritidsnämnden eller en teknisk nämnd med ett stadsutvecklings- och samhällsplaneringsuppdrag kunna samordna arbetet med lokal utveckling.

Fritidsnämndens verksamheter genomförs tvärs över staden och nära barn och unga, med fokus på att skapa bättre livsvillkor och förutsättningar för målgruppen. Fritidsnämnden har vidare en relativt liten förvaltning med breda kontakt- och samverkansytor i staden. Utan lagstadgat uppdrag är förvaltningen flexibel samt anpassningsbar till andra förvaltningars processer. Fritidsförvaltningen har etablerade arbetssätt kopplat till samordningsrollen med korta avstånd till områdena och dess aktörer. Fritidsnämnden har också en vana av att inkludera och samarbeta med civilsamhället. Lokal hållbarhet handlar om att bygga relationer och tillit. Ofta är det lokalt föreningsliv som besitter dessa nycklar.

En annan möjlighet är att en teknisk nämnd med ett stadsutvecklings- och samhällsplaneringsuppdrag samordnar arbetet med den lokala utvecklingen. Denna typ av förvaltning har en vana av att driva stora stadsutvecklingsprojekt där flera olika aktörer är involverade och behöver ena kring en rad frågor. Samtidigt är de vana att arbeta med involvering av boende i utvecklingsfrågor kopplat till närmiljön. Människors närområden kan bidra till ökad delaktighet och inkludering. En god samhällsplanering är avgörande för att skapa tillgängliga närområden som främjar psykiskt välbefinnande (Underlag till nationell strategi för psykisk hälsa och suicidprevention – slutredovisning av regeringsuppdrag 2023). Därför är den fysiska närmiljön tacksam att samarbeta kring, det är konkret och det finns ofta ett stort intresse från Malmöborna att vara med och påverka. På så sätt kan det fungera som en inkörsport för Malmöbornas engagemang, och att fler frågor av social karaktär kan kopplas på i dessa sammanhang efterhand. Fysiska och sociala perspektiv hör ihop.

Reservationer och särskilda yttranden

Vänsterpartiet (V) har anmält att ett särskilt yttrande ska lämnas i ärendet men yttrandet ej inkommen när protokollet justerats.

Grundskolenämnden

Yttrande

Grundskolenämnden ser positivt på förslagets intentioner på att göra ett stadsövergripande helhetsgrepp gällande lokal utveckling. I yttrandet återges grundskolenämndens ställningstagande i de fyra övergripande frågorna.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Grundskoleförvaltningens huvuduppdrag berör många punkter av det som går under hållbar utveckling och kraftsamlande insatser, exempelvis barns utbildning, värdegrundsarbete och beställning och upprustning av skollokaler och skolgårdar. Utöver grundskolornas grundläggande verksamheter inom detta område deltar även grundskoleförvaltningen i ett antal förvaltningsövergripande samarbeten som återges nedan. En del av dessa insatser bedöms kunna passa in i beskriven organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser.

”Communities that Care” (CTC)

”Communities That Care” (CTC) är ett styrsystem för ett långsiktigt och systematiskt socialt förebyggande arbete med målet att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga i Malmö.

Flexteamet (mot skolfrånvaro)

Centrala flexteamet är ett stödteam som arbetar med elever med hög skolfrånvaro. Rektor ansöker om stöd och målet är att eleven skyndsamt ska tillbaka till skolan för att de ska kunna tillgodogöra sig grundskoleutbildningen. Målgruppen är främst elever i årskurs 2 till 6.

Gränsöverskridande teamet för att förebygga psykisk ohälsa

Gränsöverskridande teamet för att förebygga psykisk ohälsa består av socionomer som är anställda i två av Malmös förvaltningar, grundskoleförvaltningen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen. Teamets huvuduppdrag är att utifrån en helhetssyn förebygga psykisk ohälsa hos barn och ungdomar genom att arbeta med konsultation, intervention och samverkan. Teamet riktar sig till årskurs F-9 på Bergaskolan, Djupadalsskolan, Elinelundsskolan, Geijerskolan, Glasbruksskolan, Gottorpskolan, Hyllievångsskolan, Karl Johansskolan, Klagshamnsskolan, Linnéskolan, Pilbäcksskolan, Skolan på Ön, Sundsbroskolan, Tygelsjöskolan och Ängsslättsskolan. Teamet arbetar med enskilda barn och deras familjer, samverkar med skolpersonal samt bedriver gruppverksamhet.

Hållbara övergångar för unga i riskzon

Den 1 september 2023 startade projektet ”Hållbara övergångar för unga i riskzon”. Projektet löper under tre år och finansieras av Europeiska Socialfonden (ESF). Grundskoleförvaltningen är projektägare men samarbetar med gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, arbetsmarknad- och

socialförvaltningen, Pedagogisk inspiration samt andra samhällsaktörer som arbetar med och för unga.

Projektets syfte är att genom strukturerade samverkans- och arbetsformer, med fokus på den unges behov, ge unga stöd vid kritiska övergångar på grundskola och till gymnasium. Identifierade kritiska övergångar är:

- från hög skolfrånvaro till skolnärvaro i årskurs 7–9
- från grundskola eller det kommunala aktivitetsansvaret till gymnasium
- från SiS-placering till studier, arbete eller praktik.

Pedagogisk Inspiration Malmö

Pedagogisk Inspiration Malmö (PI Malmö) är en gemensam enhet mellan de tre skolförvaltningarna. Organisatoriskt tillhör enheten grundskoleförvaltningen. PI Malmös har som funktion att utgöra det gemensamma kitt som skapar mervärde för de tre skolförvaltningarna i ett livslångt lärandeperspektiv, skapa mervärde för Malmös barn och elever genom att bidra till utveckling och förfining av utbildningspraktiker och ledarpraktiker, samt bidra till att skapa förutsättningar för hög måluppfyllelse och en likvärdig utbildning för barn och unga i Malmö. PI Malmös arbete ska bidra till att stärka förskolans/skolans möjligheter att bedriva undervisning på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Delar av PI Malmös insatser skulle kunna stärka arbetet gällande lokal hållbar utveckling och kraftsamlande insatser, detta gäller främst bland annat PI Malmös omfattande arbete i området normer och värden.

SBUM ("Trygga barnet")

Tryggar barnet handlar om alla barns och ungas rätt till trygga och goda uppväxtvillkor. Genom gemensam styrning, gemensam struktur och tydlig samordning kan förskola, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård identifiera behov och ge barn och deras föräldrar samordnad hjälp och stöd i ett tidigt skede.

SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid i samverkan)

SSPF står för skola, socialtjänst, polis och fritid i samverkan med fokus på unga i åldern 12–16 år. Arbetet genom SSPF innebär gemensamma strategiska aktiviteter, åtaganden och/eller kompetensutveckling. Gemensamma insatser utformas utifrån behov som framkommer ur samverkan. Vanligtvis arbetar SSPF med frågor som finns i mellanrummen, det som en enskild aktör vanligtvis inte har inom sitt ansvarsområde men som ser som ett bekymmer som behöver lösas. 23 skolor i Malmö stad deltar inom SSPF.

”Örat mot marken”

Örat mot marken är återkommande möten där representanter för grundskoleförvaltningen träffar polisen, räddningstjänsten, arbetsmarknads- och socialförvaltningen, fritidsförvaltningen, förskoleförvaltningen, vård- och omsorgsförvaltningen, och andra berörda aktörer.

Lotsen

Lotsen är ett samarbete mellan skola och socialtjänst kring elever med normbrytande beteende/kriminalitet och är en sekretessbrytande insats. Lotsteamet är en central särskild undervisningsgrupp med inriktning att arbeta med att hjälpa och stötta eleven i en svår social situation. Lotsteamet erbjuder undervisning för elever i årskurs 6–9 som av disciplinära skäl behöver undervisning utanför ordinarie skola.

De områden som nämns ovan borde i olika utsträckning kunna anses passa in i beskrivningen gällande hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Grundskoleförvaltningen har en modell för fördelning av resurser där strukturersättning fördelas utifrån ett index som är baserat på elevernas socioekonomiska bakgrund. Utifrån detta går det att få fram en geografisk översikt gällande vilka geografiska områden som bedöms vara viktiga gällande insatserna. Till detta borde även den kartläggning som genomförs av CTC anses vara relevant för att identifiera var i staden som behovet är som störst.

När det gäller tematiska områden anser grundskolenämnden att ökad behörighet till gymnasiet, minskad elevfrånvaro, ökad hälsa och välmående samt en meningsfull fritid är viktiga parametrar som bör finnas med i arbetet. Grundskoleförvaltningen arbetar aktivt med många av de områden som är aktuella och kan bidra med erfarenheter, kunskap samt ingångar för arbetet med de långsiktiga och strategiska områdeslyften.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Grundskolenämnden är positiv till den föreslagna modellen på samordningsstruktur som återfinns i det diarieförda ärendet. Det har dock i samtal med andra förvaltningar kommit till grundskoleförvaltningens kännedom att det finns ett ännu nyare förslag på samordningsstruktur än vad som återfinns i det utskickade beslutsunderlaget i Platina. Då

grundskolenämnden inte har fått ta del av detta nya förslag, återges bara svaret på det förslag till samordningsstruktur som finns i den utskickade remissen.

Det är positivt med samverkan över förvaltningsgränserna och att det görs ett helhetsgrepp kring arbetet. Dessutom anser grundskolenämnden att det finns stora fördelar med att kunna se förändringen över tid och geografiskt. För att det hela ska fungera behövs det ett tydligt ledarskap med ett väl förankrat mandat att leda arbetet. En del av förslaget liknar det som återfinns inom arbetet med CTC idag och frågan är hur CTC kommer passa in i förhållande till förslaget på samordningsstruktur. Grundskolenämnden skulle önska förtydligande gällande hur CTC kommer att prioriteras i relation till detta arbete.

Grundskolenämnden vill betona att det är viktigt att det framkommer tydligt hur pass långsiktigt arbetet är och ställer sig frågande till om de ekonomiska resurserna på 15 miljoner kommer att räcka för ett sådant omfattande arbete. Vidare önskar grundskoleförvaltningsnämnden att det framkommer hur förenings- och näringsliv är tänkt att involveras i arbetet. Det är också av stor vikt att det framgår att det är de lokala behoven som får styra vilken typ av insatser som behövs.

Grundskolenämnden vill också betona vikten av att större förändringar i ett områdes utfall i det stadsövergripande indexet nödvändigtvis måste få tydliga effekter på strategierna för området.”

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Grundskolenämnden anser att en av kommunstyrelsen utsedd ansvarig nämnd, tillsammans med till exempel MKB, får den samordnande rollen.

Övriga synpunkter

Utöver ovanstående frågor och resonemang anser grundskolenämnden att det finns fördelar med att se över delarna i det stadsövergripande indexet. Grundskolenämnden anser att det är viktigt att indexet speglar progressionen i områdena och att det i det här ärendet därför kan vara rimligt med fler indikationer för att mäta utvecklingen. I grundskoleförvaltningen går det att exempelvis få en bild över hur det går för eleverna tidigare än årskurs 9 och det kan finnas en del fördelar att identifiera behov av insatser tidigare i skolgången än först i årskurs 9. Inom vissa områden anser grundskolenämnden att indikatorer som finns inom förskoleförvaltningen skulle kunna användas för

att få ett mer heltäckande index. Detta då tidiga insatser är av stor vikt för den fortsatta skolgången.

Exempel på indikatorer som hanteras av grundskoleförvaltningen skulle kunna vara andelen elever som nått målen i svenska och svenska som andraspråk på lågstadiet, läskunnighet i årskurs 1, procentuell frånvaro och god matematisk och språklig medvetenhet i förskoleklass. Exempel på indikatorer som andra förvaltningar och aktörer hanterar är mängden anmälda brott i ett område och den upplevda tryggheten i området.”

Slutligen anser grundskolenämnden att det borde göras en barnkonsekvensanalys i ett sådant här omfattande ärende som direkt rör barns levnadsvillkor. I internkontrollplan 2022 skulle samtliga nämnder och bolag genomföra en granskning gällande barnrätt och då undersöka arbetet för att säkerställa respekten för, skyddet av och främjandet av barnets rättigheter, i enlighet med barnkonventionen, i verksamheterna. Detta borde synliggöras i det fortsatta arbetet.

Reservationer och särskilda yttranden

Moderaterna (M) inkommer med ett särskilt yttrande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Yttrande

En bra skolgång stärker barn och ungas framtidsutsikter och är en av de viktigaste skyddsfaktorerna för att förebygga utanförskap, kriminalitet, missbruk och ohälsa. Enligt läroplan för gymnasieskola ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Utbildningen ska präglas av öppenhet och respekt för människors olikheter. Genom läroplanens mål och de positiva effekter som utbildning har skapar utbildning på lång sikt en transformativ kraft. För att säkerställa en bra skolgång behövs det en kraftsamling av flera olika aktörer i samhället.

Nämnden är positiv till initiativet att skapa arbetssätt som möjliggör kraftsamling och en helhetsbild över pågående samverkansinsatser i Malmö stads olika områden. Nämnden ställer sig bakom förslagets intentioner om att arbetet så långt det är möjligt utgår från och integreras i nämndernas och bolagens grunduppdrag.

Arbetet ska enligt förslaget ske inom nämnder och bolags befintliga budget vilket sannolikt kommer att innebära att prioriteringar av resurser blir

nödvändiga. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att förslaget i detta skede inte är tillräckligt konkret för att kunna genomföra en kostnadsberäkning. Nämnden delar förslagets konstaterande att det behöver genomföras en fördjupad analys kring resursbehov och finansieringsmöjligheter.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning och kommunal vuxenutbildning som anpassad utbildning samt kommunalt aktivitetsansvar. Individens möjlighet till självförsörjning och samhällets kompetensförsörjning är två stora samhällsutmaningar där gymnasieskola och vuxenutbildning spelar en avgörande roll. Nämnden väljer att lyfta några processer där den gemensamma nämnaren är att de sker i samverkan med andra i en lokal kontext.

Etablering av nya gymnasieskolor för en jämlik stad

För att möta kommande befolkningstillväxt utökar nämnden stegvis antalet platser inom nämndens gymnasieskolor, med sikte på att kunna erbjuda en kommunal utbildningsplats till alla Malmöbor som väljer detta. Under perioden 2022–2024 öppnar nämnden två nya gymnasieskolor som kommer öka stadens kapacitet för ytterligare cirka 2000 elever. Nämnden har arbetat aktivt för att motverka segregation när nya gymnasieskolor etableras både när det gäller lokalisering och utbud. Båda skolorna är placerade centralt i staden och erbjuder yrkesprogram, högskoleförberedande program och introduktionsprogram under samma tak. Det leder till att ungdomar med olika intressen och med olika erfarenheter möts under sin utbildning vilket i förlängning kan bidra till minskad segregation i staden.

Samarbete för sömlösa övergångar

Övergång från grundskola

Det pågår ett arbete tillsammans med grundskolenämnden för att skapa goda övergångar mellan skolformer. Det innebär bland annat att mottagande skola ges bättre förutsättningar att anpassa undervisningen utifrån elevens behov och skapa goda relationer genom att få information om elever i behov av särskilt stöd tidigare. En genomlysning gällande elever i behov av särskilt stöd påbörjas redan i årskurs 8 för att säkerställa att samtliga elever i grundskola nås.

Nämnden utvecklar sin beredskap för att kunna ta emot ett större antal elever från grundskolan med behov av undervisning i mindre grupp.

Sömlösa övergångar från grundskola gynnas också av tätt samarbete med grundskolenämnden angående studie- och yrkesvägledning. Samordnande studie- och yrkesvägledare arrangerar gemensamma nätverksträffar och informationstillfällen för att säkerställa att alla elever får rätt information och stöd inför sitt gymnasieval. Vidare organiseras yrkesmässan i samverkan med grundskolenämnden och sydsvenska handelskammaren.

Övergångar från gymnasieskola

Nämnden prioriterar arbete med att skapa bättre förutsättningar för smidiga övergångar från introduktionsprogram till vuxenutbildning. De elever som lämnar gymnasiet med studiebevis får förtur till vuxenutbildning. Samma förtur gäller ungdomar från språkin introduktionsprogrammet.

Övergångar från anpassad gymnasieskola

På anpassad gymnasieskola förbereds eleverna för livet efter gymnasiestudierna. Det kan gälla fortsatta studier, daglig verksamhet eller arbete med stöd av Arbetsförmedlingen (via projektet Samstart). I december varje år anordnas en framtidsmässa för avgångseleverna. Representanter för t.ex. Lärvox , folkhögskolor, daglig verksamhet, ungdomsmottagningen, vuxenhabiliteringen, LSS, FUB, Autismföreningen och Arbetsförmedlingen är då plats för att informera och inspirera. I årskurs 4 förs samtal och diskussioner om vuxenblivandet både på individ och gruppnivå.

Nämnden deltar i ett delvis EU-finansierat samverkansprojekt Samstart mellan Arbetsförmedlingen och kommunen. Syftet är att samordna olika insatser så att man på bästa sätt ska kunna hjälpa elever från avgångsklasserna vidare i övergången från gymnasiet till arbetsliv. Målgruppen är unga personer som har särskilda behov till följd av fysiska och/eller psykiska funktionsnedsättningar.

Övergång till högre utbildning

Malmöungdomars väg till arbete genom högre utbildning (Muvah) är en kunskapsallians mellan Malmö stad och Malmö universitet. Nämnden har genom samverkan med Malmö universitet utvecklat och systematiserat vägledningen mellan olika utbildningsformer i så kallad breddad rekrytering. Vidare har samverkan stärkts mellan olika utbildningsformer bland annat genom ett utvecklat övergångsarbete som sträcker sig från grundskola till universitet.

Samverkan för "Det hållbara Malmö"

Nämnden utvecklar samverkan för att möjliggöra ett ökat informationsutbyte, uppföljning och samplanering på individnivå med arbetsförmedlingen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen inom ramen för SÖK och LÖK (strategisk- respektive lokal överenskommelse). Satsningen på att öka kunskapen om sfi-elevs studieavbrott och möjligheter till en stärkt samverkan mellan sfi och andra myndigheter kopplad till insatser för sfi-elever har fortsatt inom ram för FINSAM-projektet Utebliven etablering. Projektet är ett samarbete mellan gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, arbetsmarknads- och socialförvaltningen, Region Skåne samt Arbetsförmedlingen och syftar till att minska utanförskap. Med avstamp i projektet utökar nämnden samarbetet med Arbetsförmedlingen och arbetsmarknads- och socialförvaltningen genom att möjliggöra för fler Malmöbor att ta del av stödjande och studieförberedande kurser kombinerade med sfi och av utökade studiedagar inom sfi.

Projektet Malmökraften är ett samarbete mellan Malmö stad, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och primärvården i Region Skåne där samverkansparterna arbetar tillsammans med målgruppen långtidsarbetslösa som står långt från arbetsmarknaden och är i behov av samverkan mellan myndigheter. Syftet är att skapa förutsättningar för en bättre och mer samordnad planering av insatser som ska leda till arbete eller studier för målgruppen. Samverkansarbetet kopplat till yrkeshögskolan har breddats inom ramen för LÖK.

Samverkan för ökad trygghet och studiero

Satsning på skolsociala team

Trygghet och studiero är betydelsefullt för hur eleverna kommer att lyckas med målen för utbildningen. I detta arbete finns möjligheter för det kompensatoriska uppdraget, särskilt för elever med större behov. Nämnden planerar att utnyttja regeringens statsbidrag och inrätta skolsociala team som bland annat ska bidra till trygghet och studiero, öka närvaron för eleverna och att förbättra samverkan mellan skolan och socialtjänsten. Arbetet fortgår höstterminen 2023 i samverkan med grundskolenämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden.

Utveckling av brotts- och drogförebyggande samverkan

Nämnden ingår i SSPF (Skola, Socialtjänst, Polis, Fritids) samarbete som skapar samverkan som skapar förutsättningar för kontakter mellan aktörerna som i sin tur genererar snabbare insatser riktat till grupper av ungdomar eller till

geografiska områden där det finns oro för negativ utveckling. Inledningsvis påbörjas SSPF på Malmö Citadellskola samt Pauliskolan.

Samlokalisering vuxenvägledning och Skolstart Malmö

Sedan våren 2023 har studie- och yrkesvägledning för vuxna samlokaliserats med Skolstart Malmö – en mottagningsverksamhet för nyanlända barn och unga. Detta innebär att studie- och yrkesvägledning för vuxna kan erbjudas samtidigt som vårdnadshavare ansöker för grund- eller gymnasieskola för sina barn.

Vuxenutbildning i samverkan

Ett brett utbud av såväl reguljär yrkesinriktad vuxenutbildning, förberedande utbildning mot olika yrkesutgångar samt olika former av kombinationsutbildningar är centralt för att möjliggöra för fler Malmöbor att stärka sin etablering på arbetsmarknaden och för fler att nå självförsörjning. Yrkesutbildningarna utvecklas i nära samarbete med branscher och näringsliv för att bättre möta arbetsmarknadens behov.

Nämnden erbjuder också kombinationsutbildningar, det vill säga utbildningar där eleven studerar gymnasiala yrkeskurser parallellt med studier i sfi eller svenska som andraspråk på grundläggande nivå. Arbetet sker i nära samarbete med branscher och det lokala näringslivet och efter avslutad utbildning är eleven anställningsbar inom aktuellt yrkesområde.

Nämnden erbjuder olika former av förberedande och kompletterande utbildningar i samverkan med Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden och Funktionsstödsnämnden som möjliggör för medarbetare inom Malmö stad att nå en yrkesexamen på gymnasial nivå för att möta stadens kompetensförsörjningsbehov av yrkesutbildad vård- och omsorgspersonal.

Nämnden erbjuder en flexibel sfi-undervisning som är anpassad efter varje individs behov och förutsättningar exempelvis intensivkurser, kurser på dagtid, behovsanpassad sfi, lärvuxanpassad sfi, yrkes-sfi och sfi för individer med ohälsa i samverkan med arbetsmarknads- och socialförvaltningen. För att underlätta studier för nyblivna föräldrar bedriver nämnden fortsatt även sfi för föräldralediga genom öppen verksamhet på tre förskolor. Verksamheten leder till att många deltagare påbörjar ordinarie sfi-studier efter sin föräldraledighet och att de också genom att delta underhåller och utvecklar sina kunskaper i svenska under föräldraledigheten.

Nämnden erbjuder en sammanhållen utbildning för målgruppen nyanlända i etableringsprogrammet med utbildningsplikt. Inom ramen för

utbildningsplikten har sfi-studier kombinerats med orienteringskurser i arbetslivsorientering, digitalisering och studieteknik. I målgruppen ingår nyanlända i etableringsprogrammet som på grund av kort utbildning inte bedöms kunna matchas mot arbete. Antalet elever som hänvisats från Arbetsförmedlingen via utbildningsplikten har fortsatt att minska på grund av ett minskat inflöde till etableringsprogrammet.

Utrikes födda kvinnor har påbörjat studier genom samarbete med bland annat den idéburna sektorn exempelvis via projektet ThaiWISE med föreningen Hela människan. För att nå och motivera fler Malmöbor till studier och främja integration samarbetar förvaltningen med Engagemang i Malmö.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Det finns en god kännedom i Malmö stad sedan lång tid tillbaka om vilka områden som behöver prioriteras. När det gäller särskild tematik inom skolans område finns redan – vilket redovisas under fråga ett (ovan)– ett pågående arbete för att möta dessa behov.

De indikatorer som anges i förslaget är dock otillräckliga enligt nämndens uppfattning för att följa arbetet med områdesutveckling annat än på mycket lång sikt. Andel elever med gymnasieexamen, genomströmning på tre och/eller fyra år, antal ungdomar som övergår från kommunala aktivitetsansvaret till vidare studier eller arbete är exempel på indikatorer som kan användas för att följa arbetet med områdesutveckling. Generellt är det viktigt att inte enbart redovisa andelar i indikatorer utan att även redovisa spridning samt högsta och lägsta värden.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Malmö kommunfullmäktigemål är integrerade med Agenda 2030. När Agenda 2030 arbetet inleddes 2018 fattades beslut om att arbetet skulle följa fem överordnade principer.

- In i ordinarie styr- och ledningssystem,
- Hållbar utveckling genom verksamhetsutveckling,
- Planerad kommunikation och delaktighet för lärande och förankring,
- Ökad kunskap för medvetna beslut och
- Innovativa partnerskap som gör skillnad.

Det finns ett stort antal styrgrupper och nätverk som på olika sätt är engagerade i frågor som lyfts i begäran om yttrande. I det perspektivet är det

viktigt att det inte förekommer parallella processer och att detta arbete integreras i den föreslagna modellen.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Frågan lämnas obesvarad.

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet ska enligt förslaget ske inom nämnder och bolags befintliga budget vilket sannolikt kommer att innebära att prioriteringar av resurser blir nödvändiga. Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden bedömer att förslaget i detta skede inte är tillräckligt konkret för att kunna genomföra en kostnadsberäkning. Nämnden instämmer i förslagets konstaterande att det behöver genomföras en fördjupad analys kring resursbehov och finansieringsmöjligheter.

Hälsa-, vård och omsorgsnämnden

Yttrande

Nämndens målgrupp, som till stor del utgörs av äldre Malmöbor, är inte i fokus för det lokala utvecklingsarbetet. Däremot finns flertalet områden och processer som ligger i linje med förslaget till processer och arbetssätt. Nämnden vill lyfta vikten av att vidareutveckla index tillsammans med andra förvaltningar, och att indikatorer som berör invånarnas hälsoaspekter tas med in i analysen. Det är vidare fördelaktigt att arbetet ska ha en tydlig koppling till förvaltningarnas och bolagens grunduppdrag. Nämnden vill även lyfta vikten av att arbetet sker långsiktigt i stadens ordinarie processer och inte bedrivs i projektform.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

I det lokala utvecklingsarbetet som beskrivet i tjänsteskrivelsen ligger fokus på barn och unga. Nämndens målgrupp är i överväldigande majoritet äldre Malmöbor, vilket innebär att nämndens verksamheter sällan riktar sig till förslagets målgrupp. Trots detta kan nämnden se stora vinningar med att arbeta tematiskt och geografiskt, samt att effekter av insatser gentemot den föreslagna målgruppen också kan spilla över på nämndens målgrupp. Således finns flertalet processer och verksamheter inom förvaltningen som ligger i linje med syftet för arbetet med lokal utveckling.

Förvaltningen har nyligen genomfört en jämlikhetsanalys med syftet att belysa biståndsinsatser riktade mot äldre Malmöbor inom socialtjänsten. Denna analys är den första i sitt slag nationellt, och resultaten av denna kommer bearbetas och integreras i vidare arbete med förvaltningens processer. Under 2019 ålades förvaltningen genom budgetuppdrag att anställa en äldreombudsman. Syftet med detta uppdrag är att vara äldre Malmöbors röst in gentemot förvaltningen i stort, för att säkerställa att gruppens intressen bevakas och tas om hand.

Inom det förebyggande hälsoarbetet finns flertalet insatser som syftar till att förstärka egenmakten hos grupper som definieras som utsatta hälsomässigt inom staden. Förvaltningen driver tio mötesplatser för seniorer runt om i Malmö. Majoriteten uppkom under stadsdelar- och stadsområdesförvaltningarnas tid, men förvaltningen har utökat på Nydala och Augustenborg för att öka tillgängligheten i staden. Mötesplatserna erbjuder gemenskap och aktiviteter i samarbete med föreningar, samt information och råd och stöd. Fram till 2021 respektive 2022 har förvaltningen haft ett idéburet offentligt partnerskap (IOP) tillsammans med Röda korset och ABF samt med Winnet. Efter att avtalen gått ut har samverkan fortskridit. Syftet med samverkansytorna är att nå ut till seniorgrupper som förvaltningen har svårt att nå, till exempel utlandsfödda i områden med socioekonomiska utmaningar.

Förvaltningen har ett omfattande arbete med att undvika digitalt utanförskap som utgår från våra mötesplatser för äldre. Utlån erbjuds idag på bland annat på mötesplats Seniorum på Rosengård och på Lyckan på Nydala. Förvaltningen beviljades medel för "lokal utveckling, minskad segregation och sociala insatser i socioekonomiskt utsatta områden" som tilldelades Malmö stad via Socialstyrelsen, och har genom det kunnat öka antalet plattor som kan lånas ut, översatt material till flera språk samt startat samverkan med områdesbibliotek och liknande aktörer.

Förvaltningen genomför även informationssatsningar kring hälsa, kropp och sjukdom. Bland annat arrangerades under september 2023 en generationsöverskridande aktivitet på Rosengård med information om hur du förebygger och lever ett gott liv med diabetes. Dagen innehöll information om kost, möjlighet till provtagning, matlagning samt familjeaktiviteter.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden ställer sig positiva till föreslaget arbetssätt. Det är fördelaktigt att arbetet ska ha en tydlig koppling till förvaltningarnas och bolagens grunduppdrag. Nämnden vill även lyfta vikten av att arbetet sker

långsiktigt i stadens ordinarie processer och inte bedrivs i projektform. I ärendet presenteras ett förslag på stadsövergripande index för områden med socioekonomiska utmaningar. Detta index består av de fyra dimensionerna delaktighet, utbildning, ekonomi och boende med tre tvärspektoriella indikatorer för respektive dimension.

Nämnden menar dock att nuvarande index och indikatorer hade behövt ses över för att säkerställa att de fångar kärnan i arbetet och blir så träffsäkra och rättvisande som möjligt. I detta skede vill nämnden framhålla att det index som idag är presenterat inte innehåller någon hälsoaspekt. Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden framhåller att god hälsa är en förutsättning för demokratiskt deltagande och att den enskildes hälsotillstånd ofta kan kopplas till boendesituation, fritid och arbete. Därför hoppas nämnden kunna delta i ett vidare arbete med att utveckla index och indikatorer för att säkerställa att en hälsodimension inkluderas. Inom stadens förvaltningar finns idag god kunskap om Malmöborna som omfattas av respektive nämnds uppdrag. Att gemensamt identifiera problematik inom våra geografiska och tematiska områden ger större möjligheter till att åtgärder som inom verksamheterna blir samstämmiga och således effektiva. Nämnden vill därför framhålla att arbetet behöver vara övergripande och inledas med ett helhetsgrepp för att se till att alla nämnder har samma kunskap, mål och riktning.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden tillstyrker modellen för samordningsstruktur. Nämnden är positiv till att förslaget innehar en mätbarhet som gör att arbetet kan följas och som kan ingå i analysen kring var kraftsamlande insatser behöver sättas in eller vilka tematiska områden som kan vara aktuella. Nämnden betonar vikten av att modellen linjerar och integreras i Malmö stads grunduppdrag samt i ordinarie styrmodeller i så lång utsträckning det går. Genom att utgå ifrån grunduppdragen kommer de kraftsamlande insatserna innebära att nämnder och bolag kan prioritera de områden där underlaget sticker ut kopplat till det egna uppdraget.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden yttrar sig inte i frågan.

Kulturnämnden

Yttrande

Kulturnämnden välkomnar ambitionen att stärka delaktigheten, öka tryggheten och främja den lokala utvecklingen i hela Malmö. Dock ser nämnden att flera delar behöver förtydligas i förslaget på hur Malmö stad kan bedriva arbetet kring såväl hållbar lokal utveckling som insatser i form av ett områdeslyft.

- Det stadsövergripande index som föreslås ligga till grund för kraftsamlande insatser, kan med fördel kompletteras med sociala indikatorer som bättre beskriver barns och ungas villkor utifrån delaktighet, trygghet och lokal utveckling.
- Kulturnämnden föreslår att ta vara på de erfarenheter som idag finns i arbetet med CTC och invänta den rapport med genomlysning av CTC som genomförs under hösten 2023 som ett viktigt underlag för beslut om framtida samordningsstruktur.
- I föreslagen modell saknar kulturnämnden beskrivning av hur uppföljning och kommunikation ska förtydligas. Kulturnämnden menar att det kraftfulla arbete som redan idag sker på lokal nivå i stadens geografiska områden bättre kan lyftas och synliggöras genom befintlig modell för mål- och styrning.
- Kulturnämnden menar att föreslagen samverkansmodell bättre behöver förankras med civilsamhälle och näringsliv för en positiv och samstämmig implementering.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Kulturnämnden är genom sitt grunduppdrag och sina verksamheter en bärande del av stadens förmåga att skapa sammanhållning och för att skapa meningsfulla sammanhang där barn, unga och vuxna, oavsett bakgrund, kan utvecklas och delta i samhället. Detta genom stark lokal förankring och geografisk spridning. Kulturen finns nära Malmöborna och spelar en central roll i den hållbara stadsutvecklingen.

Kulturen bidrar kompensatoriskt för att motverka konsekvenserna av ojämlika uppväxtvillkor och socioekonomiska förutsättningar. Till exempel startas allaktivitetshus och kulturskolans El Sistema-verksamhet där behoven är som störst för att bidra till en mindre segregerad stad. Strategiska utvecklingsplaner

finns framtagna för utveckling av nya bibliotek och allaktivitetshus. Tillsammans med fritidsförvaltningen och funktionsstödsförvaltningen arbetar kulturförvaltningen med Strategi för ett samordnat arbete med stadens mötesplatser och fritidsgårdar för barn och unga.

Barn och unga är en prioriterad målgrupp för kulturnämnden och verksamheterna arbetar långsiktigt och strategiskt utifrån barnrätten i samverkan med ett flertal andra nämnder och bolag. Arbetet för likvärdig tillgång till kultur och en jämlik fritid är både brett för alla och kompensatoriskt riktat. I stadens budget för 2024 lyfts den kulturella allemansrätten och jämlik fritid som en av två delar för att nå målområdet En stad med goda uppväxtvillkor för barn och unga. Kulturförvaltningens arbete med den kulturella allemansrätten på skoltid och fritid präglas av samverkan med stadens tre skolförvaltningar, fritidsförvaltningen, fastighets- och gatukontoret och funktionsstödsförvaltningen.

Arbete för att stärka delaktighet, öka trygghet och främja den lokala utvecklingen är pågående bland annat inom ramen för CTC, där kulturförvaltningen är en av de fem förvaltningar som varit med från start.

Kulturförvaltningen ingår även i flera av stadens övriga övergripande insatser och samarbeten, tex Örat mot marken och SSPF, framför allt genom allaktivitetshuset och biblioteken som alla har en stark lokal förankring.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Kulturnämnden avstår ifrån att utse särskilda områden för kraftsamlande insatser och belyser i stället vikten av att analyser används som grund för beslut om vilka geografiska eller tematiska områden som ska vara föremål för kraftsamlande insatser. Utifrån olika behov i stadens olika geografiska områden bör samverkan organiseras på olika sätt med hjälp av respektive nämnds grunduppdrag och specialistkunskaper utifrån områdets specifika behov.

Det stadsövergripande index som föreslås ligga till grund för kraftsamlande insatser, kan med fördel kompletteras med sociala indikatorer som bättre beskriver barns och ungas villkor utifrån delaktighet, trygghet och lokal utveckling. Underlag kring barnfattigdom, hälsa och tillit kan vägas in. Särskilt bör de yngre barnens intressen beaktas, då de ofta inte är med i underlag som används. Inom arbetet med CTC tas relevanta indikatorer idag fram som grund för riktade insatser. Ung Livsstil är ett annat underlag där drygt 6000 barn och unga svarat på frågor om sina livsvillkor och fritidsvanor.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagen modell på samordningsstruktur?

Kulturnämnden delar bilden av att fysisk lokal närvaro på plats är nödvändig för att fånga upp behov, skapa förtroende och lyckas med ett proaktivt arbete. Nämnden välkomnar förslaget att utgå från de 14 geografiska statistikområdena och föreslår att ta vara på de erfarenheter som idag finns i arbetet med CTC och invänta den rapport med genomlysning av CTC som genomförs under hösten 2023 som ett viktigt underlag för beslut om framtida samordningsstruktur.

I föreslagen modell saknar kulturnämnden beskrivning av hur uppföljning och kommunikation ska förtydligas. Kulturnämnden menar att det kraftfulla arbete som redan idag sker på lokal nivå i stadens geografiska områden bättre kan lyftas och synliggöras genom befintlig modell för mål- och styrning. Genom kommunfullmäktiges mål ska nämnderna arbeta för en mer jämlik stad och för stärkt delaktighet och ökad social sammanhållning genom lokal utveckling samt goda och tillgängliga livsmiljöer i hela staden. Dessutom pågår ett arbete hos stadskontoret med att utifrån stadens policy för mänskliga rättigheter bättre samordna och följa upp stadens arbete kring Malmöbornas rättigheter. Genom att utgå från ett rättighetsbaserat arbetssätt sker insatser både brett och riktat vilket stärker både lokal utveckling och kraftsamling där det behövs.

Dessutom behöver föreslagen samverkansmodell bättre förankras med civilsamhälle och näringsliv före implementering.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Kulturnämnden anser sig inte ha befogenheten att utse en annan nämnd eller bolag i en samordnande roll.

Miljönämnden

Yttrande

Miljönämnden är positiv till förslaget. Miljönämnden lyfter särskilt Malmö stads ansvar för att skapa förutsättningar för civilsamhällets och Malmöbornas deltagande i det lokala utvecklingsarbetet på jämlika villkor. Miljönämnden anser att nya index behöver tas fram med ett tydligare barnrättsperspektiv samt index med koppling till uppdragets målsättning. Miljönämnden anser att de kraftsamlande insatserna bör ske gemensamt med utgångspunkt i geografin med insatser som har effekt på miljön och klimatet samt utifrån de nya index som tas fram. Nämnden ser behov att stärka kopplingen mellan

miljöprogrammets genomförandeprocesser med det lokala utvecklingsarbetet och kraftsamlande insatser för en inkluderande och rättvis omställning av staden. Miljönämnden anser att förslaget på samordningsstruktur snarast behöver förankras med civilsamhället och berörda aktörer för ett fortsatt tillitsbyggande och förtroende för det kommande gemensamma arbetet. Miljönämnden ser behov av att samordningsstruktur även skapas i de lokala områdena och inte enbart på övergripande strategisk nivå. Miljönämnden anser även att pågående lokala insatser ska sammanställas utifrån denna remiss samt att relevanta forskningsunderlag samlas som stöd för det fortsatta utvecklingsarbetet.

Miljönämnden är positiv till förslaget. Miljönämnden lyfter särskilt Malmö stads ansvar att ge civilsamhället och Malmöborna – oavsett ålder – de förutsättningar som krävs för ett jämlikt deltagande i det fortsatta arbetet. Att involveras i tidiga skeden samt att civilsamhället är starkt representerat i förslagets samverkansstruktur utifrån strukturella maktordningar är exempel på sådana förutsättningar. Detta kan bidra till större genomslag och effekt av de insatser som genomförs lokalt och vid större kraftsamlande insatser. Civilsamhället är länken till malmöborna och de boende med möjlighet att involvera dem i insatser, öka förståelsen för alla aktörers olika perspektiv samt för att driva de behov som behöver hanteras i områdets utveckling.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Miljönämnden har god erfarenhet av lokal utveckling kring komplexa utmaningar och medborgarinvolvering inom både tillsynsarbetet och miljöprogrammets genomförandeprocesser. Detta arbete bidrar till bland annat ökad trygghet, hälsosamma boendemiljöer och en inkluderande, grön och rättvis klimatomställning. Arbetet bidrar även till att stärka tilliten till miljönämndens myndighetsuppdrag samt till Malmö stad som helhet, vilket är av vikt i det fortsatta lokala utvecklingsarbetet.

Exempel på konkreta processer med beröringspunkter med förslaget är det myndighetsövergripande samarbetet Tryggare Malmö (som miljöförvaltningen samordnar) och arbetet inom bostadstillsynen samt projektet Hållbara Rosengård (som miljöförvaltningen samordnar) och processer för genomförande av Malmö stads miljöprogram.

Miljönämnden föreslår att pågående insatser som nu redovisas av nämnder och bolag i denna remiss sammanställs. Syftet är att samla kunskap och lärdomar

som utvecklas för ett fortsatt lärande. Det finns även behov att ta fram könsuppdelad statistik för att insatser ska främja jämställda och jämlika villkor. Miljönämnden ser även behov att sammanställa relevanta forskningsunderlag för evidensbaserade arbetsmodeller i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Miljönämnden anser att de större kraftsamlande insatserna bör ske gemensamt inom staden med utgångspunkt i geografin kopplat till insatser med effekt på miljön och klimatet. Dessa insatser bidrar även till den sociala hållbarheten och en fortsatt positiv utveckling av socioekonomiskt svagare områden.

Miljönämnden ser därför behov att stärka kopplingen mellan miljöprogrammets genomförandeprocesser både med lokala insatser samt större kraftsamlande insatser för mer holistiska angreppssätt. Detta kan på sikt bidra till att maximera samhällsnyttan av åtgärder och investeringar samt öka lärandet inom staden.

Miljönämnden anser att stadskontorets framtagna index behöver kompletteras främst med index för ett stärkt barnrättsperspektiv samt även kopplat till målsättningen för detta uppdrag. Nya förslag på index är exempelvis andel barn inskrivna i förskolan, andel barnfattigdom, skyddsindikatorer i CTC-områden eller liknande. Andra förslag är upplevd tillit till offentliga myndigheter/polis, upplevd kollektiv social förmåga, upplevd diskriminering, närhet till grönområde/rekreation, index i trygghetsmätningar eller andra relevanta index i fastighetsägares Nöjd kundindex.

Miljönämnden har under arbetet med remissen stämt av med arbetsmarknads- och socialnämnden som föreslår att tillit och trygghet inkluderas som index. Miljönämnden ställer sig bakom detta förslag och tror att bland annat Polisens trygghetsmätning kan vara ett bra komplement vid prioritering av stadens arbete.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i föreslagen modell på samordningsstruktur?

Miljönämnden är positiv till att en samordningsstruktur skapas för ett samlat grepp inför prioriteringar och resursförstärkning till olika kraftsamlande insatser. Miljönämnden anser att civilsamhällets representation samt vad som förväntas av dem i samordningsstrukturen behöver förtydligas. Det är viktigt att det finns acceptans för den civilsamhällesorganisation som ska företräda andra civilsamhällesorganisationer i samverkansstrukturen. Miljönämnden anser att förslaget på samordningsstrukturen snarast behöver förankras med

civilsamhället och övriga berörda aktörer för ett fortsatt tillitsbyggande och förtroende för det fortsatta arbetet. Miljönämnden ser även behov av att skapa samordningsstruktur i de lokala områdena och inte enbart på övergripande strategisk nivå enligt förslaget. Miljönämnden anser att den lokala samordningen även behöver kopplas till centrala kraftsamlande initiativ och omställningsprocesser som redan pågår i Malmö stad och som framöver kommer att genomföras.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Miljönämnden anser att den samordnande rollen bör ha en naturlig fysisk närvaro i området för att skapa förtroende och skapa tillit. Miljönämnden saknar dock den kunskap som behövs för att bedöma andra nämnders och bolags förutsättningar för att ta ett samordningsansvar i utvecklingsarbetet framöver.

Reservationer och särskilda yttranden

Vänsterpartiet (V) inkommer med en skriftlig reservation.

Servicenämnden

Yttrande

Servicenämnden besvarar remissen med en redovisning av processer inom nämndens ansvarsområde samt med en beskrivning av serviceförvaltningens betydelse för skolmiljön.

Servicenämnden lyfter vidare fram följande tematiska områden som viktiga för kraftsamling: Samarbete inom lokalbehovsprocessen, Trygghetsskapande åtgärder samt Barn som tar vuxenansvar. Nämnden har också ett antal åtgärdsförslag som rör lokalisering av verksamheter och genomlysning av stadens fastigheters skick med mera inom Rosengård. Servicenämnden ser positivt på såväl samordningsstrukturen överlag och som den strategiska samverkansplattformen, men nämnden föreslår också förbättringar och förtydliganden. Servicenämnden föreslår att MKB ska ges den samordnande rollen.

Vilka pågående processer inom er nämnds ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Inom servicenämndens ansvarsområde finns framförallt följande processer som passar in i beskrivna organisering och arbetssätt.

Fastigheter och lokaler

Lokalbehovsprocessen är ett viktigt arbete över förvaltningsgränserna. Processen syftar till att lokalbehov blir väl utredda innan beslut om nyproduktion eller inhyrning hos extern hyresvärd fattas. I processen deltar representanter från både stadsfastigheter och berörda fackförvaltningar. Det är viktigt med dialog med lokalnyttjare om vilka åtgärder som kan behövas för att möta de behov som finns i olika områden.

Inom byggprocessen finns det möjlighet till ett positivt bidrag till social hållbarhet när stadsfastigheter bygger om och bygger nytt. Det hade varit bra om det blir tydligt att stadsfastigheter får ett kompensatoriskt uppdrag likt en del andra verksamheter.

God mark- och fastighetsförvaltning samt brottsförebyggande arbete mot egendomsbrott pågår för att upprätthålla hållbara, säkra, ändamålsenligt och meningsfulla fastighetsobjekt, för såväl stadens lokalnyttjare och som för Malmöborna.

Genom den befintliga byggda miljön i form av hållbar utformning av staden och dess fysiska funktioner kan stadsfastigheter tillsammans med lokalnyttjande förvaltningar, stadsbyggnadskontoret och fastighets- och gatukontoret arbeta med den sociala hållbarheten. Det kan ske genom medarbetares och entreprenörers lokala närvaro i allt från relationsförvaltning till bevakning och förebyggande socialt arbete i dialog med lokalnyttjande förvaltningar.

Arbetsmarknadsåtgärder, Ung i sommar och trygghetspatruller

Serviceförvaltningen har lång erfarenhet av att driva arbetsmarknadsinsatser och det finns etablerade rutiner för att hantera detta inom förvaltningen. Utöver att ta emot arbetsmarknadsinsatser kommer förvaltningen att fortsätta att bidra med platser till stadens olika satsningar för att fler ska närma sig arbetslivet. I detta ingår bland annat att erbjuda platser till Ung i sommar, som är en del i servicenämndens arbete med att främja barnens rättigheter. Trygghetspatruller är en verksamhet med arbetslag bestående av personer som behöver praktik och arbetsträning som arbetar uteslutande med renhållning och skötsel inom staden. Det är ett samarbete med arbetsmarknads- och socialförvaltningen och fastighets- och gatukontoret.

Lokal närvaro

Kommunteknik inom serviceförvaltningen finns på plats och rör sig idag i hela Malmö stad och utför drift och underhåll åt många förvaltningar. Medarbetarna syns därför på många platser och har även mindre lokaler att

utgå ifrån ute i alla områden. Detta kan tas tillvara på, samordnas och användas som till exempel lokala småkontor där flera aktörer/förvaltningar i Malmö stad kan husera.

Kontaktcenter

Det finns viktiga synergier i att kontaktcenter är en del av det långsiktiga och strategiska arbetet med områdeslyft i Malmös socioekonomiskt svaga delar med fokus på barn och ungas uppväxtvillkor. Kontaktcenters uppdrag är att erbjuda en väg in för medborgare, besökare och företagare i kontakten med kommunen. Verksamheten ökar kommunens tillgänglighet och likvärdighet i service och bemötande, vilket i sin tur bidrar till att uppnå målen om social hållbarhet och stärker demokratin.

Serviceprocessen ska utgå från medborgarens enskilda behov och förutsättningar, vilket bland annat innebär att kontaktcenter ska ta emot fysiska besök från de medborgare som behöver det. I takt med att digitaliseringen ökar behövs utökat stöd med möjlighet till fysiska besök för de som är ovana vid att, eller av olika skäl inte kan, använda digitala e-tjänster.

Möjlighet till fysiska besök är också viktigt för den som behöver hjälp med att förstå myndighetsinformation, fylla i blank celleder eller använda internet för att söka information. Kontaktcenter har geografisk platsnärvaro i Stadshuset och i samverkan med Statens servicecenter på Rosengård, Värnhem och Mobilia.

Med Rosengård som pilotverksamhet har kontaktcenter under året arbetat med lokal samverkan med medarbetare i Malmö stad som har verksamhet på Rosengård (bibliotek och andra verksamheter) och med föreningar som arbetar lokalt och tematiskt, för att hitta en modell för att arbeta mer relationsbyggande med ett demokratistärkande fokus. Kontaktcenter har lyssnat på både Malmö stadmedarbetare och föreningar, och arbetat med att anpassa och utveckla arbetet med rättighetsbaserad och likvärdig service utifrån medborgarnas behov. Det kan konstateras att det är ett stort steg för många att gå in på en officiell plats så som de platser där kontaktcenter idag har möjlighet att ta emot besök på. Vidare är okunskap, språk, trygghet och tillit de största hindren för att malmöbor tar steget att kontakta kommunen direkt. Många väljer i stället att fråga personer i deras närhet. Föreningar är naturliga mötesplatser där det ställs många frågor eftersom det finns trygghet och förtroende.

Serviceförvaltningen i skolmiljön

Serviceförvaltningen betyder mycket för barns och ungas uppväxtvillkor inte minst genom att förvaltningen står för en stor del av vuxennärvaron i skolmiljön. Förvaltningen ansvarar för skolrestauranger, städning och underhåll, och även om det inte ingår i serviceuppdraget från skolnämnderna till servicenämnden har medarbetarna de facto den viktiga rollen att vara en extra vuxen i rummet, visa omtanke och få barn och unga att känna sig sedda. Skolmaten är en viktig del av elevernas tid i skolan, och bidrar förutom till att eleverna får energi till skoldagen också till integration och gemenskap samt till att barn i familjer med svag ekonomi får bra mat under uppväxten.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Övergripande

Servicenämnden ser att det underlag som tagits fram om de 14 CTC-områdena är värdefullt för det fortsatta arbetet. De områden som finns med i tidigare utredningar speglar delvis dessa och bör antagligen uppdateras utifrån utvecklingen i staden.

Bedömningen gällande vilka särskilda geografiska områden som behöver kraftsamlade insatser utifrån socioekonomiska hänseende bör de nämnder/bolag som får samordningsansvaret göra. Nämnder/bolag som får samordningsansvaret i budgetuppdraget är bättre lämpade att göra en utvärdering och bedömning.

Genom kompensatoriskt uppdrag finns möjlighet att arbeta med att de delar av staden som har det sämre än genomsnittet får bättre skolor, förskolor, fritidsanläggningar med mera.

Samarbete inom lokalbehovsprocessen

Serviceförvaltningen ansvarar för stadens samhällsfastigheter och ska finnas med i processen för den lokala områdesutvecklingen för att möjliggöra och skapa förutsättningar. Det är viktigt med samarbete inom lokalbehovsprocessen för att utveckla bra lokaler utifrån behoven i varje område. Genom processen kan lokaler användas ändamålsenligt för verksamheter, samhällsservice och civilsamhället men också för platsutveckling som gynnar den hållbara staden. Det sistnämnda kan också ske genom gemensamt fokus för serviceförvaltningen, fastighets- och gatukontoret samt stadsbyggnadskontoret på områdesutveckling vid nya utökade lokalbehov.

Trygghetsskapande åtgärder

- Öka möjligheten att få sin arbetsmarknadsanställning i en Trygghetspatrull som verkar i det område som man bor i. Som boende i ett område har man god lokalkännedom och kontakt med de som bor och verkar där vilket man kan dra nytta av i ett trygghetsskapande syfte.
- Öka samutnyttjande av lokaler. Genom att flera verksamheter samutnyttjar lokalerna kan de användas under fler timmar per dygn vilket leder till ökad närvaro och trygghet.
- Klottersanering. Klotter drar till sig andra problem och stärkta insatser mot klotter, t.ex. sanering inom 24 h på egna fastigheter, kan ge flera positiva effekter. Ingår idag inte i serviceförvaltningens uppdrag.
- Insatser med ljussättning kan få effekt. Inga mörka hörn och stämningsbelysning.
- Begränsa och verka för minskad skadegörelse i miljöer där unga vistas, såsom skol- och fritidsmiljöer.
- Utveckla teknik med kameraövervakning.
- Utveckla kontakt med privata fastighetsägare.
- Det finns möjlighet till gemensam personal för alla förvaltningar inom lokal social utveckling. Ett exempel skulle kunna vara trygghetsvärdar. Detta ger i sin tur också minskade skador och inbrott.
- Hämta inspiration från övergripande rekommendationer från Malmökommissionen.

Barn som tar vuxenansvar

Ett tematiskt område som rör uppväxtvillkor är att kontaktcenter ser hur barn och unga går in och tolkar i föräldrars eller andra anhörigas ärenden och tar ett vuxenansvar de inte ska behöva ta. Det kan handla om att anmäla syskon till förskola eller att förstå hur en faktura ska hanteras.

Med fysiska möten i områdeslyft kan kontaktcenter öka tillgängligheten till kommunen och stärka malmöborna i sina rättigheter utifrån de behov som finns i olika områden eller tematiskt. Det finns ett behov av att hitta och stötta vårdnadshavare och andra vuxna omkring barn och unga för att stärka deras rättigheter. Kommunvägledarens ingång till ett möte är alltid ”Hur kan jag hjälpa dig?” och kan som neutral part utanför myndighetsutövning förklara de kommunala processerna. Men det kan också vara att stärka barn i deras

delaktighet eller avlasta barn som går in och tar vuxenansvar i de kommunala kontakterna.

Ytterligare föreslag på åtgärder

- Utredda förutsättningar för och effekter av att flytta kontaktcenters central/kontor, utöver nuvarande platsnärvaro, till Rosengård.
- Utredning avseende möjligheter och effekter av att placera ett serviceförvaltningens lokalkontor med t.ex. städservice och trygghetspatruller på Rosengård, och i samarbete med arbetsmarknads- och socialförvaltningen och gymnasieförvaltningen möjliggöra praktikplatser till boende på Rosengård.
- Särskild genomlysning om skick och underhållsbehov och åtgärdande av dessa avseende stadens fastigheter (byggnader och utemiljöer) inom Rosengård.

Hur ser er nämnd på möjligheterna i föreslagen modell på samordningsstruktur?

Servicekommittén ser positivt på samordningsstrukturen, dock behöver det efterhand tydliggöras beslutsmandat när det avser beslut med påverkan över nämnds-/bolagsgränserna. Det kommer att finnas intressekonflikter avseende prioriteringar och kostnader.

Det finns fördelar med att det finns en paraplyorganisation som delas upp i två parallella strukturer, en för den byggda, fysiska miljön och en som fokuserar direkt på sociala åtgärder som sedan tillsammans sammanstrålar i frågor.

Det är viktigt att organisationen eller strukturen är robust och kan fungera över tid.

Servicekommittén ser positivt på den föreslagna modellen för en strategisk samverkansplattform och ser gärna att serviceförvaltningens berörda verksamheter är representerade.

Nämnden önskar ett förtydligande kring hur det är tänkt att de geografiska eller tematiska kraftsamlingarna samordnas och hur de kopplas till den strategiska samverkansplattformen.

Det saknas också tydlighet i hur strukturen för föreningsliv, näringsliv, fastighetsägare och boendes delaktighet i utformningen och genomförandet av arbetet ser ut.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Servicekommittén anser att en nämnd/bolag med strategisk och operativ förmåga som kan utvärdera och bedöma åtgärder bör få den samordnande rollen i budgetuppdraget. Till exempel MKB är lämpligt för den samordnande rollen, möjligtvis i samverkan med stadskontoret eftersom kommunstyrelsen har ett större mandat än aktiebolag att ge kraft åt arbetet med en del frågor. MKB har tagit fram områdesstrategier, har strukturer för lokala samarbeten, har kontakt med de boende i olika områden, arbetar med trygghetsfrågor, samt äger fastigheter och sköter bostadsområden. Genom att MKB får den samordnande rollen kan ett redan långt kommet arbete utvecklas ytterligare.

Reservationer och särskilda yttranden

Vänsterpartiet (V) inkommer med en skriftlig reservation.

Stadsbyggnadsnämnden

Yttrande

Stadsbyggnadsnämnden är generellt positiva till en satsning på lokal områdesutveckling. Efter Malmö stads omorganisation till facknämnder så har kopplingen till lokalsamhället delvis tappats. Kontakter med lokala aktörer som skolor, fritidshem eller föreningslivet i planeringsprocesser har i bristen på en kommunal aktör med samordnande geografiskt ansvar behövt arbetas fram enskilt. Att ha en organisation som samordnar den lokala utvecklingen, och kan skapa kopplingar mellan olika aktörer i en geografi är därför välbehövligt.

En av de viktigaste aspekterna som stadsbyggnadsnämnden vill framhålla är behovet av en fysisk mötesplats – ett ställe för att mötas och vara närvarande i närområdet. Det är utifrån själva närvaron och den dagliga dialogen med lokalbefolkningen som tillit och lokalkännedom byggs upp.

Förslaget har utifrån ett antal indikatorer tagit fram ett index för att kategorisera de 14 områdena utifrån socioekonomisk utsatthet.

Stadsbyggnadsnämnden anser att detta index snarare borde utgå från CTC:s modell med indikatorer kopplat till risk- och skyddsfaktorer. Eftersom den geografiska indelningen föreslås utgå från CTC-områdena och denna modell är etablerad och baserad på evidensbaserad kunskap borde den vara en självklar bas att utgå från i arbetet med områdeslyftet. I områdeslyftet kan CTC-faktorerna utvecklas för att bättre ta in risk- och skyddsfaktorer kopplat till andra åldersgrupper.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Hela planeringsprocessen kan på olika nivåer bidra till att skapa goda förutsättningar för lokal utveckling. Den fysiska miljön skapar ett ramverk för det sociala livet i staden i form av mötesplatser, bostadsutbud, rörelsemönster, tillgång till grönska med mera. Samtidigt behöver de fysiska förutsättningarna samverka med andra insatser för att fyllas med innehåll och bli meningsfulla. ”Fysiskt skelett och sociala muskler” är en i sammanhanget användbar metafor. Fysiska insatser har styrkan att vara synliga och påtagliga exempel på att något händer i ett område och kan därför även vara av stor symbolisk vikt vid områdesutveckling.

Genom en tydligare lokal organisation att samverka med skulle stadsplaneringsinsatser bättre kunnat synkas med de lokala behoven. Då kan stadsbyggnadsnämnden utifrån en gemensam målbild fokusera på de aspekter av områdesutveckling som berör fysisk planering. Stadsbyggnadskontoret vill påtala vikten av förvaltningens områdeskoordinatorer som ska samordna stadsplaneringen inom olika geografier. Områdeskoordinatorerna ska fungera som en brygga mellan den översiktliga och strategiska planeringen å ena sidan, och detaljplaneringen å andra sidan. Områdeskoordinatorerna har örat mot marken, fångar upp saker som hamnar i mellanrummen och är kontaktperson för fastighetsägare, aktörer, verksamheter, utövare och andra förvaltningar. Områdeskoordinatorerna är viktig relationsbyggare och har extra fokus på civilsamhället i området.

Stadsbyggnadskontoret arbetar under 2023 med ett nämndsuppdrag för att systematisera jämlikhet i stadsplaneringen. Uppdraget innefattar att ta fram ett strukturerat arbetssätt för att integrera jämlikhet i stadsplaneringen genom att systematisera det jämlikhetsarbete som förvaltningen redan gör samt att omvärldsspana och komplettera med relevanta metoder.

Stadsbyggnadskontoret har även två delaktighetsstrategier som särskilt arbetar med att utveckla hur förvaltningen arbetar med att skapa delaktighet i planeringsprocessen. Tjänsterna jobbar löpande med att utveckla nya metoder för delaktighet, inklusive en särskild fokus på barn och unga.

Arbetet med tillsynsärende och Trygga Malmö är ytterligare ett område som verkar för att skapa stabilitet och trygghet i staden.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Hela staden bör inkluderas i områdeslyftet. Den lokala organisationen behöver vara långsiktig och inte projektbaserad. Utifrån lokalt identifierade behov kan dock områden med större utmaningar prioriteras budgetmässigt. En tydligare satsning på fysisk miljö/upprustning i vissa områden kan vara en sådan ”tidsbunden” särskild satsning.

Stadens nämnder kan bidra till kraftsamlingen genom att sätta tydliga mål kopplat till områdesutvecklingen för att skapa riktning och samstämmighet i processen. En inspirationskälla kan vara Köpenhamns områdesutvecklingsmål om att det inte ska finnas några socioekonomiskt utsatta områden.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Stadsbyggnadsnämnden önskar lägga tonvikt på den lokala närvaron, och dess samordning utifrån en fysisk lokal i respektive CTC/GESO-område.

Mötesplatsen ska vara en arena för Malmö stads fackförvaltningar att möta malmöbor, civilsamhälle, näringsliv och fastighetsägare kring både kort- och långsiktiga frågor. Den ska även kunna fungera som arbetsplats för medarbetare från förvaltningar som arbetar med tillfälliga projekt eller insatser i området.

Genom långsiktig närvaro skapas lokal kännedom, nätverkande och tillit. Det är genom denna dagliga interaktion med lokalbefolkningen som goda förutsättningar för lokalt arbete skapas. Områdesorganisationen behöver därför vara långsiktig och skapas som en mer eller mindre permanent del av kommunens organisatoriska infrastruktur och inte som en tillfällig satsning som gör en insats och sedan försvinner. Det finns många goda exempel på lokalt arbete utifrån den modell som beskrivs ovan, men en bra referens är arbetet med Framtidens hus i Lindängen.

Varje lokal mötesplats bör ha en lokal områdessamordnare med ett områdesteam. Teamet bör vara förvaltningsövergripande och representera alla relevanta perspektiv i Malmö stads organisation. Samordnarens och teamets roll bör vara att samla och samordna processer och projekt inom den lokala geografien. Det är den lokala samordnarens kvalitéer som är viktiga, snarare än deras organisatoriska hemvist. Stadsbyggnadsnämnden anser dock att det är lämpligt att samordnaren kommer från en förvaltning med ett uppdrag som innebär permanent lokal närvaro utifrån förvaltning eller drift som är riktad

mot hela befolkningen. Samtliga av stadens förvaltningar bör utifrån sitt uppdrag vara involverade i det lokala områdesarbetet.

CTC:s organisation kan vara en referens för områdesteamets organisering. Det kan i varje område skapas en liknande modell med ett lokalt områdesteam. Inom detta kan det inrättas lokala verkstadsgrupper utifrån CTC's livsområden: närområde, föräldraskap och individ/kamrat, skola samt övriga grupper efter behov.

Områdeslyftet kan och bör kopplas till fysiska insatser – alltifrån upprustning av parker och torg till att omvandla och komplettera bebyggelse. Dessa insatser är dock av en temporär natur och det bedöms därmed inte som lämpligt att strukturera områdesorganisationerna kring fysisk planering. Organisationens ryggrad bör utgöras av de förvaltningar som inom sitt uppdrag har kontinuerlig lokal närvaro i staden.

För insatser kopplade till fysisk planering kan Köpenhamns ”Byfornyelse” fungera som inspiration, utifrån att prioritera resurser och insatser genom att sätta särskild fokus på geografiskt område under en viss tidsperiod. Under insatsperioden finns det tydlig politisk prioritering och budget kopplat till utvecklingen som säkrar att det finns resurser och muskler kopplat till områdesutvecklingen. Kortare, tidsbegränsade projekt måste dock vara komplement som underordnas den långsiktiga permanenta närvaron.

Stadsbyggnadsnämnden vill framhålla de följande aspekterna som viktiga för en väl fungerande och hållbar organisation:

- Att organisationen måste baseras på långsiktig lokal närvaro kopplat till en fysisk mötesplats och vardaglig interaktion i stort och smått.
- Att den kommunala organisationen behöver fånga upp, stödja och skapa kopplingar mellan de goda lokala satsningar som görs av till exempel föreningsliv och fastighetsägare.
- Att det finns ett gemensamt politiskt beslutat mål kopplat till områdeslyftet.
- Alla stadens nämnder ska vara förbundna att bidra till det gemensamma målet. Arbetet med områdeslyftet bör integreras i förvaltningarnas linjearbete.
- Boende i de 14 geografierna bör tydligt involveras i områdesutvecklingen och ges visst mandat över beslut kopplat till den.

- Aktiv förvaltning är avgörande för att utveckla socioekonomiskt utsatta områden. Därför är det av största vikt att områdeslyftet sker i nära samverkan med fastighetsägare.
- Det behöver byggas upp kunskap och metoder för hållbara finansieringsmodeller/projektekonomi i socioekonomiskt utsatta områden. Erfarenheter av det finns i projektet Drottninghög, Helsingborg.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Stadsbyggnadsnämnden vill inte föreslå någon särskild nämnd som ska ansvara för samordningen. Uppdraget bör dock ges till en nämnd vars verksamhet naturligt innebär permanent lokal närvaro utifrån förvaltning eller drift och som är riktad mot hela befolkningen. Genom kopplingen till lokal verksamhet och drift (exempelvis fritidsverksamhet, bibliotek, Allaktivitetshus, drift och skötsel av park och torg och så vidare) skapas praktiska arenor och möjligheter att snabbt kunna fånga upp lokala initiativ och behov.

Vid satsningar på områdeslyft av fysisk karaktär bör stadsbyggnadsnämnden samordna processen. Dessa insatser kan enligt Köpenhamnsmodellen vara tidsbundna och kopplade till en budget.

Det finns mycket lärdomar och erfarenhet att fånga från tidigare arbeten med områdesutveckling. Det innefattar inte bara arbeten i Malmö stad utan även andra aktörer som fastighetsägare eller föreningar. Att samla in denna kunskap inför organisationsbeslutet vore värdefullt.

Stadsbyggnadsnämnden önskar slutligen påtala att den fortsatta utvecklingen av organisationen kring områdeslyftet ska ske i samverkan med alla stadens nämnder.

Reservationer och särskilda yttranden

Moderaterna (M) inkommer med en reservation i ärendet.

Sverigedemokraterna (SD) lämnar en muntlig reservation.

Centerpartiet (C) inkommer med särskilt yttrande.

Vänsterpartiet (V) inkommer med särskilt yttrande.

Tekniska nämnden

Yttrande

Tekniska nämnden instämmer i att Malmö stad behöver samla sina insatser i stadens geografiska områden. Det pågår redan mycket viktigt och framgångsrikt arbete i stadens geografier, inte minst i tekniska nämndens egen verksamhet, som kan förstärkas och samordnas. Tekniska nämnden ser dock en del kompletteringar och förtydliganden som måste göras innan en sådan organisation för en hållbar lokal utveckling med kraftsamlande insatser kan bli verklighet.

Tekniska nämnden menar att de framgångsfaktorer som stadskontoret identifierat är rimliga. Särskilt instämmer nämnden i att arbetet bör vara långsiktigt och inkluderande för alla förvaltningar och bolag. Det är av största vikt att satsningar av detta slag ses som en kontinuerlig process, och inte som en tidsatt satsning i projektliknande form. Därför måste modellen i sig vara väl genomtänkt, hållbar och väl integrerad med stadens styrprocesser.

I dagsläget är det svårt att utläsa ur modellen hur styrningen av ekonomi och insatser kommer att gå till. Tekniska nämnden menar att det är viktigt att klargöra exempelvis hur och av vilken instans som prioriteringar kommer att göras. I modellen framförs att utgångspunkten bör vara befintliga resurser i såväl Malmö stad som hos andra aktörer. Det innebär att prioriteringen bör ske inom ramen för den befintliga budgetprocessen, där nämnderna gör avvägningar om riktning och prioritering. I modellen nämns vidare att ”mer komplexa åtgärder” kan arbetas in i stadens verksamhetsplaner och budget, efter det att strategier tagits fram tillsammans med aktörer från civilsamhället och näringslivet. Tekniska nämnden har i den beskrivningen svårt att utläsa hur den politiska styrningen och prioriteringen i nämndens ordinarie processer ska samspela med prioriteringar som sker inom ramen för samordningsorganisationen. Ansvarsförhållandena behöver stå klart innan samordningsorganisationen etableras.

Tekniska nämnden ställer sig bakom att utgångspunkten måste vara att fysiska och sociala perspektiv hör ihop. Nämnden ser dock att näringslivsperspektivet är för svagt i den föreslagna modellen. Som stadens markägare menar tekniska nämnden att sysselsättningskapande åtgärder måste vara en del av de beskrivna satsningarna, för att få en helhetsbild av vad staden gemensamt kan bidra med. Det ensidiga fokuset på Malmöbornas boendeområden kan kanske vara skälet till att stadens verksamhetsområden inte framträder som en viktig pusselbit i att skapa hållbar lokal utveckling. Tekniska nämnden menar att

kopplingen behöver vara tydlig mellan de sysselsättningsfrämjande åtgärder som verksamhetsområdena bidrar med och den lokala utvecklingen i staden.

Modellen sägs rikta sig mot ett långsiktigt lyft i stadens socioekonomiskt svaga delar. I förslaget uppges dock att områdeslyftet ska organiseras utifrån stadens 14 geografiska statistikområden. Tekniska nämnden önskar ett förtydligande kring om det är samtliga 14 områden som ska omfattas av satsningen, eller enbart några, som är särskilt socioekonomiskt svaga. Nämnden ställer sig också frågande till hur prioriteringar mellan de olika områdena ska ske, exempelvis vad gäller renhållning och drift, i de fall ett område särskilt pekats ut.

I ärendet redovisar också stadskontoret kortfattat ett stadsövergripande index för att göra en bedömning om vilka områden som är mer eller mindre svaga. Tekniska nämnden ställer sig tveksamma till en del av indikatorerna, exempelvis svarsfrekvens i folkhälsoenkäter, vilket inte bör säga mycket om den upplevda delaktigheten. Nämnden ställer sig också tveksam till indikatorn om bostads- och äganderätt och vad denna ska indikera. Kanske behöver indikatorn nyanseras genom att särskilja nyare hyresrätter och äldre hyresrätter med stora renoveringsbehov? Nämnden saknar också indikatorer som fokuserar på hälsa, inte minst med tanke på ökad psykisk ohälsa bland barn och unga och skillnader i förväntad livslängd beroende på var man bor i staden. Nämnden saknar också indikatorer kring det fysiska och strukturella förutsättningarna i området, exempelvis underhåll, renhållning, grönska och utförda investeringar i området.

Ett generellt medskick är att det i den här typen av förslag är mycket viktigt att särskilja på nämndernas ansvar och förvaltningarnas. I ärendet är det ibland oklart om det är nämnd eller förvaltning som åsyftas, och på sina ställen blir ansvarsförhållandena oklara. Detta behöver justeras innan modellen ska appliceras.

Berörda nämnder och kommunala bolag har särskilt blivit ombedda att kommentera förslaget utifrån stadskontorets remissfrågor. Nämnden svarar nedan.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

I ärendet lyfts vikten av att de lokala drivkrafterna och behoven på plats i områdena ska vara utgångspunkt för stadens arbete. Tekniska nämnden har under flera år bedrivit ett långsiktigt och systematiskt arbete för att fånga och

stödja just dessa drivkrafter, utifrån initiativ från boende, näringsidkare och fastighetsägare i olika delar av staden. Nämnden arbetar utifrån sin modell för samverkansstöd, som ses över och utvecklas kontinuerligt. Samverkansstöd är till för aktörer som vill utveckla ett geografiskt avgränsat område som berör tekniska nämndens ansvarsområde, tillsammans med Malmö stad. Det handlar om fastighetsägare, föreningar, företag eller boendegrupper som vill samverka med Malmö stad i syfte att utveckla exempelvis en gata, ett torg eller ett kvarter. Arbetet med BID (Boende, integration och dialog) kan särskilt nämnas här. Tekniska nämndens och dess förvaltnings långa erfarenhet av medborgardialog och lokal utveckling kan vara till stor hjälp i det kommande arbetet.

Tekniska nämnden har som markägare också flera viktiga verktyg för utveckling av stadens områden. Tekniska nämnden har förutom fokus på Malmöbornas behov, också ett tydligt utpekad fokus på näringslivets villkor. Här vill nämnden särskilt lyfta arbetet för att skapa hållbara nuvarande och framtida verksamhetsområden. Satsningar på verksamhetsområden är sysselsättningsfrämjande åtgärder som kan få stor effekt på boenden i olika områden i staden – inte minst de socialekonomiskt utsatta.

Tekniska nämnden använder markanvisningspolicyn som ett aktivt verktyg för lokal utveckling, genom att de fastighetsutvecklare som vill bygga i attraktiva lägen ibland måste åta sig att själv, eller i samarbete med andra aktörer, också bygga i mindre attraktiva lägen.

Fastighets- och gatukontoret arbetar också aktivt med att använda kvantitativa och kvalitativa data som ett verktyg för att skapa bra beslutsunderlag för nämndens planering och prioritering av verksamheten. Arbetet syftar till att ge en bild av olika geografiska områdens utmaningar, så att satsningar, exempelvis investeringar, kan riktas där de gör bäst nytta. Ett exempel är hur användningen av rutiner för sociala villkor vid markanvisningar. Enligt gällande rutin ska villkor ställas utifrån en områdesanalys som svarar på frågorna: Vad vill vi med området/platsen där exploateringen ska ske? Vilka särskilda utmaningar finns i området? På vilka skulle exploateringen kunna skapa sociala mervärden?

Stadsbyggnadsnämnden har tillsammans med kommunstyrelsen och tekniska nämnden också tagit fram en modell som beskriver kommunalekonomiska konsekvenser av långsiktig stadsutveckling. Modellen beskriver hur staden kan synliggöra kostnader och intäkter för stadsutvecklingsprojekt. Modellen presenteras som underlagsrapport till översiktsplanen.

Finns det särskilda områden, geografiska och tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra till detta arbete?

Tekniska nämnden anser att det är viktigt med ett tydligt fokus på barn och unga. Tekniska nämndens ansvarsområde är centralt för att ge barnfamiljer möjligheter till bra bostäder till rimliga kostnader och en fysiskt trygg uppväxtmiljö som främjar goda sociala aktiviteter och lärande. Nämnden vill dock även här förtydliga vikten av att integrera näringslivsperspektivet och sysselsättningsfrämjande arbete i den framtida samordningsorganisationen, och tror att nämnden kan bistå med viktiga perspektiv i den frågan.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen för samordningsstruktur?

Tekniska nämnden ser stora möjligheter med lokala samordnade åtgärder över förvaltningsgränserna, till exempel samordning av Communities That Care och arbetet med plan- och exploateringsprocessen. Men att bygga en lokal samordningsorganisation förutsätter ett tydligt strategiskt tänkande som anger vad som ska samordnas och vad som ska uppnås. Det är viktigt att samordningen inte blir ytterligare en administrativ nivå och istället utgår från de befintliga strukturerna och fokusera på att få dem att fungera effektivare. Därför behöver modellen ge svar på de frågor som nämndens lyfter tidigare i sitt yttrande kring prioriteringar och styrning av insatser.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Tekniska nämnden anser att ansvaret för ett samordnat områdeslyft kräver att ansvar måste utgå från att det finns två nivåer i samordningen av stadens insatser.

I förslaget uppges att ”Stadskontorets bedömning utifrån dessa parametrar är att flera av stadens förvaltningar och bolag helt eller delvis uppfyller alla kriterier och därmed bör ha en god förmåga att leda och samordna arbetet”. I detta sammanhang vill Tekniska nämnden betona att den inte anser att det är lämpligt att ett av stadens bolag ska leda och samordna arbetet, då det inte anses förenligt med bolagens uppgift och roll.

Den första nivån är mer övergripande. Det beskrivs som en ”samordningsplattform” med fokus på att stödja den lokala samordningen, kraftsamla stadens resurser och ansvara för den samlade uppföljningen. För den övergripande nivån, som framför allt är strategisk och uppföljande, så är det viktigt att samordningsansvaret ligger på den nämnd som har ett utpekat

samordningsansvar enligt Malmö stads reglementen. Strategisk samordning måste ses som en särskild kompetens i staden.

Det andra nivån är en operativ nivå med fokus på det nära agerandet i det i det prioriterade området. Det handlar enligt förslaget om att lösa frågor i en platt och enkel struktur, och att samla in behov från aktörer och boende i området. Tekniska nämnden menar att ansvaret för den mer operativa samordningen sannolikt kan komma att behöva se olika ut beroende på vilka insatser som prioriterade och vilket område som det handlar om. Vilken nämnd som är bäst lämpad är dock svårt att avgöra innan frågorna är utlösta om hur styrning, ekonomi och prioritering ska gå till.

Reservationer och särskilda yttranden

Centerpartiet (C) respektive Vänsterpartiet (V) har inkommit med särskilt yttrande.

MKB Fastighet

Yttrande

MKB är positiva till en samordning för att med gemensamma krafter och på ett strategiskt sätt stärka Malmös socioekonomiskt svaga områden. Det är nödvändiga insatser för ett Malmö som hänger samman och där inte minst barn och unga får goda förutsättningar i livet. MKB ser möjligheter att stötta i de geografiska områden där bolaget finns representerade och med de insatser som bolaget har erfarenhet av. Sådana insatser skulle vara en del av det uppdrag som bolaget idag har och som är kopplat till MKBs befintliga bostadsområden.

Utformningen av MKBs bidrag kommer kräva ett antal gränsdragningar och klagörande kopplat till bolagets uppdrag enligt lagstiftning och ägardirektiv samt resurser. I svaret nedan lyfter bolaget också fram frågor där MKB söker förtydliganden.

Vilka pågående processer inom ert bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

MKB har tagit fram strategier och mål till 2030 inom sex olika områden, där social hållbarhet är ett. Målet är att inga MKB-områden ska definieras som utsatta eller riskområden, utan samtliga bostadsområden ska spegla ett snitt för hela Malmö. Därför arbetar MKB områdesspecifikt i syfte att utveckla och stärka respektive bostadsområde utifrån de förutsättningar och utmaningar som råder genom så kallade lokala områdesstrategier. Strategierna är specifikt

framtagna för varje enskilt bostadsområde i MKB och står på två ben; nära förvaltning och målmedvetet stadsbygge. Strategierna är därmed vägledande för förvaltningens arbete men siktar också in sig på frågor som rör upprustning, nyproduktion och miljömässig hållbarhet. En viktig del av strategierna är att konkretisera arbetet inom bolagets fokusområden skola, sysselsättning och trygghet. Varje strategi har kompletterats med handlingsplaner för att konkretisera vad och när som behöver göras för att utveckla områdena.

För att lyckas stärka bolagets bostadsområden är samverkan en förutsättning. Det gäller samverkan med såväl Malmö stad och myndigheter som lokala aktörer och kollegor i branschen. MKB medverkar i en rad långsiktiga samarbeten. De BID-samarbeten som finns i Södra Sofielund (Seved) och Möllevången är framgångsrika och har lett till en positiv förändring i områdena. Nyckeln är att områdena är geografiskt avgränsade samt att de inblandade aktörerna är de som har rådighet och möjlighet att påverka. Även CTC och Örat mot marken är exempel på samverkan som bidrar till utveckling. Utöver detta finns lokal samverkan i flera områden med aktörer inom civilsamhället. MKB har också enskilda samarbeten med andra fastighetsägare kopplat till olika bostadsområden.

MKB ser ett behov av att stadskontoret tydligare klargör hur förslaget kring ett områdeslyft kommer förhålla sig till redan pågående initiativ och samarbeten.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

MKB arbetar brett med samtliga bostadsområden och har, som nämnt ovan, som mål till 2030 att inget MKB-område ska klassas som särskilt utsatt, riskområde eller utsatt, utan samtliga bostadsområden ska som minst spegla ett snitt av hela Malmö. Därmed lägger bolaget stort fokus på de områden som finns med på polisens lista samtidigt som bolagets breda uppdrag innebär ett ansvar för en långsiktig utveckling i samtliga områden samt att säkerställa att inga halkar efter.

För att motverka segregation ser MKB ett behov av att öka attraktiviteten i alla områden, vilket kan innebära behov av både fysiska och sociala insatser. Det CTC-arbete som redan finns på plats och utvecklas innebär ett viktigt fokus på risk- och skyddsfaktorer, med ett självklart fokus på barn och unga. Här ser bolaget behov av ett förtydligande i hur aktuell modell ska förhålla sig till det arbetet.

MKB ser även ett behov av samverkan kring fysisk upprustning, i synnerhet i områden där flera aktörer äger olika närliggande delar. Att öka attraktivitet förutsätter en gemensam målbild och samsyn hos de aktörer som är sakägare.

Indikatorer

MKB ser ett behov av att komplettera de föreslagna indikatorerna.

Eftersom uppdraget ska ha ett särskilt fokus på barn och ungas uppväxtvillkor bör fler indikatorer på det temat läggas till, exempelvis kopplat till Barnkonventionen.

Under rubriken Boende bör indikatorer som rör områdets trygghet eller attraktivitet vägas in. Det skulle kunna göras genom att lägga till valda delar av Polisens trygghetsundersökning eller intern flyttstatistik (flyttar inom Malmö där en hög andel inflyttande från andra delar av Malmö kan indikera en attraktivitet). Vidare föreslås att nummer 3, ”Andel som antingen bor i bostads- eller äganderätt” ändras till att mäta graden av blandade upplåtelseformer. Det som rimligen avses med punkten är huruvida området har förutsättningar för en socioekonomisk blandning eller ej, för vilket just blandade upplåtelseformer spelar roll.

Kopplat till indikatorerna är frågan om måluppfyllelse avgörande. Vilken förflyttning ska ske och inom vilka områden?

Hur ser ert bolag på möjligheterna i föreslagen modell på samordningsstruktur?

Mycket viktigt arbete förekommer parallellt från såväl Malmö stad som myndigheter, näringsliv och civilsamhälle i syfte att stärka Malmös olika områden. Som nämnt tidigare finns en del samverkansstrukturer på plats. MKB ser det som avgörande att hitta en modell som tillför något nytt till den samverkan och de insatser som redan finns på plats och som blir en verklig skjuts i rätt riktning.

För det fortsatta arbetet efterlyser MKB klargöranden utifrån ett antal frågeställningar, det skulle exempelvis kunna ske i form av en organisationsskiss;

- Beskrivning av vad den samordnande rollen innebär, inte minst i termer av resurser och mandat.
- Beskrivning av samspel mellan den samordnande rollen, den strategiska samverkansplattformen och arbetet i de 14 geografiska områdena vad gäller beslutsprocesser och mandat.

- Beskrivning av förväntad insats och målbild.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Utifrån hur upplägget kring områdeslyftet är beskrivet i remissen ser MKB flera paralleller till hur bolaget jobbar i respektive bostadsområde med lokala områdesstrategier och handlingsplaner sedan flera år tillbaka. Samtidigt bedömer MKB att det finns flera olika aktörer i staden som skulle kunna anta en ledande roll i arbetet för områdeslyftet. För att svara på vilken förvaltning eller bolag som ska ha en samordnande roll anser MKB att frågor under föregående rubrik måste besvaras. Detta för att säkerställa att den modell och organisation som tas fram är kvalitetssäker och leder till de resultat som avses.

MKB ser det som en självklarhet att bidra utifrån bolagets uppdrag. Vad gäller att avgöra omfattningen av MKBs bidrag i arbetet är det viktigt att beakta att MKBs uppdrag gäller de geografiska områden där bolaget har förvaltning och/eller nyproduktion av fastigheter. Likaså är resurssättning en avgörande fråga eftersom bolagets intäkter är helt kopplade till fastighetsbeståndet.

Parkering Malmö

Yttrande

Förslaget utgår från att hållbar lokal utveckling bör rymmas inom befintliga resurser i såväl Malmö stad, i civilsamhället och i näringslivet, då fokus ligger på att samordna sig utifrån sina grunduppdrag och därigenom bygga kollektiv styrka lokalt på en geografisk yta.

Det är rimligt att befintliga resurser räcker till att inom grunduppdraget arbeta med frågan. Men ytterligare resurser bör, som förslaget medger, tillsättas för samordningen och acceleration. Inom Parkerings Malmös uppdrag som parkeringsoperatör finns dock potential att utveckla verksamhet för att ta ett större ansvar inom trygghetsfrågor vilket kan anses gå utanför nuvarande grunduppdraget att ordna parkering. Därför kan ett behov av extra resurser uppstå för att möjliggöra att bygga funktioner i som behövs i ett område.

För att lyckas behöver det också finnas tydlighet i vem som besitter mandat att avgör vad som är en särskild satsning.

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Parkering Malmö arbetar just nu mycket med att utveckla sitt uppdrag att bygga parkering till att även innefatta att bygga förutsättningar för mobilitet. Vid nyproduktion vill vi också utnyttja möjligheten att fylla mobilitetshuset med fler funktioner som kan bidra till det specifika områdets behov.

Traditionella parkeringshus tar upp mycket plats och fyller endast en funktion, dessutom har de haft en tendens att vara ganska fula. För att leva upp till stadens mål om en tät och grön stad vill Parkering Malmö inte bygga hus med bara funktionen att förvara bilar. Det finns en spännande flexibilitet i att utformat ett mobilitetshus både vad gäller materialval och funktioner.

Utmaningen är affärsmodellerna. Det finns god ekonomi i att hyra ut parkeringsplatser. Samverkan enligt rapportens förslag är helt avgörande för att skapa hållbar ekonomi i andra funktioner än bilparkering i mobilitetshuset.

En pågående process som passar mycket väl in i den i rapporten beskrivna processen är förtätningen i Holma. Parkering Malmö har fått markanvisningar för två fastigheter i området. Den ena fastigheten ligger över citytunneln vilket innebär att planerat mobilitetshus inte kan vara så stort på grund av tyngden. Parkering Malmö har genom dialog med fastighetsutvecklare i området, berörda förvaltningar (fritidsförvaltningen, kulturförvaltningen, grundskoleförvaltningen) och MKB, som har god kännedom området, undersökt vilka andra behov som finns i området. Samtliga aktörer är rörande överens om att en sporthall gynna området på många sätt. Men Parkering Malmö har inte som uppdrag att driva Sporthall så en samverkan behövs kring ägandeskap och förvaltning. Parkering Malmö utreder nu hur detta kan lösas. Men det finns i dagsläget ingen befintlig process vi kan använda oss av för att möjliggöra detta områdeslyft utan vi bygger bron medan vi går på den.

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlande insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Geografiskt: Holma. Rosengård/Amiralsstaden.

Tematiskt: Mobilitet och samverkan för att tillgängliggöra transportmöjligheter på ett rättvist sätt. Synliggöra alternativ till den privata bilen för ökad rörlighet och tillgänglighet till staden.

I Holma behövs ett sammanhållande projektledarskap från staden som hjälper aktörerna i området att gemensamt bidra till hela områdets lyft. Samt som har

förmågan att se hur områdets kvaliteter även kommer resten av staden till gagn för att öka områdets status och självkänsla (integration). Varje enskild aktör har höga ambitioner och stor vilja att arbeta med social hållbarhet men det behövs någon som har uppdraget att se helheten, kompetens om nödvändiga processer och mandat att fatta beslut.

Gällande mobilitet har Parkering Malmö tillsammans med FGK stor möjlighet att skapa nya strukturer i stadsbilden för att styra transportbeteendet som ger ett mer hållbart transportsystem med god tillgänglighet och framkomlighet för alla. Parkering Malmö önskar ett utöka uppdrag som möjliggör för större ansvarstagandet för mobilitetsfunktioner.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

Parkering Malmö ser det som helt avgörande att samordningsstrukturen kommer på plats för att ta vara på den kraft som finns i Malmös alla olika aktörer. Ingen aktör kan uppnå de förändringar som krävs för att skapa en stad där alla människor har samma grundläggande möjligheter till ett gott och långt liv. Vi måste samverka och dagens stuprörsstrukturer möjliggör inte detta full ut. En samordnande funktion kan se var strukturella hinder finns och skapa förutsättningar för att avhjälpa dessa. Den samordnade funktionen kan exempelvis utgöra en plattform för att lyfta olika aktörers behov och synliggöra synergier så som exempelvis samnyttjande av mobiliteshus. Och för dessa sedan samordna möten och vara en pådrivande aktör för att upprätta gemensam målbild, delmål samt uppföljning av dessa.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

MKB uppfyller samtliga krav och tar redan i dag ett imponerande ansvar i de områden de verkar. Dock behöver i så fall ett utöka uppdrag tydliggöras och resurser tillsättas för att möjliggöra att bolaget övriga uppdrag inte blir lidande.

Ett delat ledarskap med FGK skulle dock vara ännu bättre. FGK besitter mandat för beslut som påverkar stadsbilden så som marktilldelning, gatustrukturer och detaljplanering områdesvis. Men saknar den mer småskaliga dialogen och förmågan att ta emot och inkorporera områdets potential och förmåga i en stadomvandlingsprocessen.

MKB och FKG skulle med ett delat ledarskap inom området besitta både mandat och kompetens. Både vad gäller samhällsplanerarprocessen,

hållbarhetsförutsättningar och områdets särskilda förutsättningar och lokala aktörers behov.

Miljöförvaltningen bör även vara med men som en stödjande och möjliggörande aktör, exempelvis för att söka externa medel för särskilda satsningar.

Parkeringsövervakning i Malmö

Yttrande

Vilka pågående processer inom er nämnds/bolags ansvarsområde idag skulle passa in i beskrivna organisering och arbetssätt kring hållbar lokal utveckling respektive kraftsamlande insatser?

Parkeringsövervakning i Malmö är ett bolag som i huvudsak utför parkeringsövervakning inom hela Malmö. Vi arbetar på stadens alla gator och torg men också med vissa konkreta områden utifrån en uppkommen konkret problembild, typ Västra Hamnen. Vi har genom 4 års arbete i Västra Hamnen gått från krismöten och mängder med klagomål till nöjda boende och nästan inga klagomål. Vår erfarenhet är att arbetet måste ske med kontinuitet och ett gott samarbete med alla berörda. I vissa fall kan man som representant för staden göra mycket större nytta än vad ens huvuduppdrag omfattar. Detta bara genom att vara insatt i stadens verksamheter och en hög nivå av service samt genom dagliga möten med de boende. Genom att vara mottagare till alla inkomna klagomål rörande oordning/trafik har vi tillsammans med samarbetsparterna kunnat arbeta konkret mot den upplevda problembilden samt den problembild vi själva fått till oss vid vår höga närvaro. Ett gott samarbete med alla nödvändiga samarbetsparter på ett begränsat område och med en god lokalbild kan arbetet effektiviseras och det går att uppnå sina mål snabbare.

En uppdelning i 14 områden med en lokal och en central ”örat mot marken” grupp är en förutsättning för gott arbete samtidigt som möjligheten att ställa om verksamheten snabbt måste finnas. Lokalt förankrade medarbetare på plats med kunskap om vad respektive nämnd eller bolag kan bidra med är också en framgångsfaktor. Vi kommer att uppfattas som en hel gemensam stad som arbetar i samma riktning i stället för att var och en drar åt olika håll. De lokala behoven ska vara drivkraften för insatsen i området.

En annan sak som vi arbetat med är att även lokalt vara tillgänglig med hjälp av ett mobilt kontor, särskilt telefonnummer, möten med de boende ute i

området. Detta är saker som skapar en lokal hållbar utveckling och som även får de boende att aktivera sig. Polisen har idag volontärer vilket även kommunen borde fundera på. Kanske är det helt enkelt så att man är lite rädd att synas tillsammans med poliser men att man i stället hade velat ställa upp för sin stad centralt eller lokalt (typ av grannsamverkan eller lokalområdes samverkan, dag/nattvandring)?

Staden har, efter samtal med polisen, pekat ut Möllevången som ett otryggt och brottsbelastat område. Här kan man följa brottsstatistiken sedan många år tillbaka och konstatera att det varit så i väldigt många år. Alla har känt till detta fenomen men ingen har direkt velat satsa och skapa en lokal hållbar utveckling. När området tillhörde S. Innerstaden fanns diskussioner om satsningar sommartid men detta föll av olika skäl. Stadskontoret håller just nu på att utreda huruvida vi eller Tekniska nämnden ska ha det operativa ansvaret för den satsning man har gjort när det gäller ”kommunala” ordningsvakter sedan ca 3 år tillbaka. För att en lokal utveckling och satsning med kraftsamlade resurser ska fungera kan man inte arbeta med dessa frågor månd-fred 08.00-16.30. Här krävs en helt annan närvaro och inte minst sena kvällar och helger. Dock ska det så klart även utföras insatser dagtid men kvällar o helger glöms ofta bort inom olika verksamheter. Även här har man gjort en utvärdering nyligen där man ansåg att de samlade insatserna under ca 2 års tid har gjort att Möllan har blivit en tryggare plats.

För att återvända till Västra Hamnen så bedrevs verksamhet där alla dagar i veckan och fram till kl 21.00 eller 22.00. Tiden får anpassas efter den lokala problembilden men kan inte vara styrd av dagens arbetstider (bara dagtid). I dag samverkar vi med ordningsvakterna och polisen. Inte så att vi alltid är tillsammans men de nödvändiga kanalerna finns och i händelse av att vi behöver arbeta tillsammans eller delge varandra aktuell problembild sker detta veckans alla dagar. Skulle ansvaret för det kommunala ordningsvakterna hamna på oss ser vi stora fördelar och har då möjlighet att tillsammans utveckla den lokala närvaron med den aktuella problembild som finns på Möllan med personal i tjänst fram till minst 02.00. Dessutom har bolaget ansvarig chef i beredskap så länge personalen är i tjänst.

Vi ser också att i framtiden (ny lagstiftning) kunna förflytta vissa resurser mellan olika områden vid akuta situationer. Annars är det just kontinuiteten i ett och samma område som ger resultat. I dag sker satsningen på Möllan men vi anser oss ha kunskap och erfarenhet att även kunna medverka inom andra delområden om så skulle behövas. Vi ser också ett behov av andra

kompetenser i samverkan med ordningsvakterna och polis. Stora delar av denna kompetens finns inte tillgänglig kvällstid!

Finns det särskilda områden, geografiska eller tematiska, som ni anser vara viktiga för de kraftsamlade insatserna? Hur kan stadens nämnder/förvaltningar bidra i detta arbete?

Visst finns det olika problem i olika delar av staden. Det har gjorts trygghetsmätningar sedan 1994 så där finns säkert en del att hämta. Att dessutom använda sig av den genomförda analysen av de 14 Geografiska Statistikområdena är viktigt precis som brottsstatistik och polisens händelserapporter. Tror dock det är viktigt, för de kraftsamlade insatserna, att man lyssnar på alla Malmös innevånare. Det kan mycket väl vara så att i ett område är det gängskjutningar och i ett annat trafikproblem som man upplever problematiskt. För de boende är det då viktigt att man tar båda problemen på allvar och kraftsamlar men kanske inte med samma resurser? Det finns trygga människor i områden som samhället klassar som särskilt utsatta och tvärtom. Det är detta som gör situationen lite svårare men där en bred kraftsamling trots allt kanske är den bästa lösningen.

De särskilt utsatta områdena får man trots allt anse viktiga för att kunna lyfta hela staden. Här har det gjorts mängder med insatser under många år men här tror vi att en samordning och kunskap om insatserna är viktiga för det framtida arbetet. För bolagets del har vi hela staden som arbetsfält. Vi är i stadens alla områden men så klart oftare i de områden där parkeringsproblemen är som störst utifrån vårt uppdrag idag. Ofta sammanfaller våra problemområden med stadens problemområden och vi är så klart en del av staden. Vi lägger stor vikt att följa upp våra områden så att vi vet att vi besöker alla områdena varje vecka och kan därför snabbt tillsätta resurser om behov skulle uppstå

En del av vår verksamhet kräver mer en ständig närvara, typ centrum. Övriga delar av Malmö där skulle vår närvaro kunna öka i utifrån större kunskap om aktuell problembild utifrån ett Malmö perspektiv. Som jag skrivit tidigare behövs det kanske inte alltid att rätt kompetens måste vara på plats utan det viktiga är att någon kommunal eller statlig verksamhet finns i området och engagerar sig. Om detta då sker i samverkan och med rätt kunskap om aktuell situation/problembild blir uppdraget intressantare och bättre utfört.

Hur ser er nämnd/bolag på möjligheterna i den föreslagna modellen på samordningsstruktur?

För att få detta att fungera tror vi att en samordningsstruktur är helt avgörande för hur uppdraget ska lyckas. Samordningen bör ske både lokalt och centralt för att bättre kunna få en helhetsbild över staden och det bör skötas av

stadskontoret, åtminstone den centrala delen. Grupperna måste bestå av personer med beslutanderätt för att kunna ta snabba och nödvändiga beslut. Vi tror inte att stadens ledningsgrupp ska fungera som en övergripande arena då risk finns att respektive nämnd/bolag tittar allt för mycket på sin egen verksamhet och budget. Detta bör i stället ske på mellanchefsnivå där man ska ha sitt mandat förankrad inom sin organisation.

Vi tror också att det är viktigt att bjuda in relevanta organisationer för att gemensamt skapa sig en så bra lokal områdesbild som möjligt så man kan delge varandra den aktuella upplevda lägesbilden. Denna grupp kan vara stor men bör inte vara för stor. De som sedan ska utföra och följa upp arbetet i första hand är de som representerar stat och kommun. Vi menar att staden kanske bygger alltför stor tilltro till organisationer som inte är stabila organisatoriskt eller ekonomiskt och där staden har dålig insyn. De bör dock delta i arbetet men om gruppen blir allt för stor så spretar allas ansvarsområden väldigt mycket och det blir svårt att hålla ihop gruppen. De frivilliga organisationerna bör dock vara med i arbetet för att få aktuell områdesbild och möjlighet att vara behjälplig vid behov. Med allt för många frivilliga organisationer blir det också svårare för staden att garantera den kvalitet som uppdraget kommer att kräva över tid.

Vi tycker att en lokal hållbar utveckling bör vara inom ramen för befintliga resurser och budget. Vi tycker också att fokus ska ligga på att samordna resurserna utifrån respektive grunduppdrag med fokus på alla 14 områdena och med kollektiv styrka. Dock måste det ske ett förändringsarbete. Alla kan inte göra som man alltid har gjort utan här finns möjlighet utifrån befintlig kunskap att göra förändringar. Dessutom måste målet med uppdraget och aktuell forskning beaktas vid de flesta besluten.

Vilken nämnd eller bolag ser ni bör få den samordnande rollen för arbetet med hållbar lokal utveckling i de 14 geografiska områdena?

Bolaget anser att det bör vara stadskontoret som ska ha den centralt samordnade rollen. Stadskontoret har en bred erfarenhet och kompetens att samordna olika typer av frågor.

Tabell över remissinstansernas syn på samordningsansvar

Lokal utveckling - samordningsansvar	KS	FRN	Nämnd med stadsutvecklingsuppdrag	MKB	MKB och KS	MKB och TN	Nämnd (utsedd av KS) tillsammans med t ex MKB	Kommentar
ASN								Nämnd vill ej föreslå MKB som samordnande
FRN		X						Om uppdrag tydliggörs och budget tillkommer
FSN				X	X			
FSKN		X	X					
GRN							X	Nämnd vill ej se MKB som ensam samordnande
GVN								Nämnd beslutar att inte svara på frågan om samordnande roll
HVON								Nämnd beslutar att inte föreslå MKB som samordnande aktör
KN								Nämnd väljer att inte kommentera grundat på förvaltningens förslag
MN								Nämnd väljer att inte kommentera grundat på förvaltningens förslag
SN				X	X			
SBN								Nämnd väljer att inte kommentera grundat på förvaltningens förslag
TN								Nämnd beslutar att den anser det vara olämpligt att ett av stadens bolag ska leda och samordna
MKB								Föreslår ingen samordnande aktör
P-Malmö						X		Med MN som stödjande aktör
PÖMAB	X							